

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžiama kas Pėntynė
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienijose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
T E V Y N Ė
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
T E V Y N Ė
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 27 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Liepos (July) 4, 1924

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XV

Sukilimas Kauno Kalėjime

Daug Žmonių Žuvo Audroje Triukšminga Demokratų Konvencija

SUKILO KALINIAI KAUNO KALĖJIME.

Ryga, birž. 29 d. — Sulig pranešimų iš Kauno, esanti centraliniam kalėjime kaliniai sukilo penktadienio popietį ir nuginklavę sargus paėmė kalėjimą savo kontrolėn ir išlaikė keletą valandų. Apie 70 kriminalistų ir politinių kalinių išbėgo iš kalėjimo ir paėmė Vokietijos ministerio arklius, kurie ganėsi netoli Kauno. Daugumą pabėgusių kalinių sugauta, tačiau apie 30 dar nesuminta.

Kareiviams apsupus kalėjimą, kaliniai vis dar šaudė pro langus. Vienok vakare panaudojus šarvuotus automobilius su mašiniais šautuvais sukilėliai numalšinti ir kalėjimas paimtas atgal ir valdžios rankas. Sakoma, kad du kaliniai užmušta šioje kovoje.

DAUG ŽMONIŲ ŽUVO AUDROJE.

Birželio 28 d. 100 mylių smarkumo audra palietė Lorain, Ohio, miestą ir apylinkes, kuri padarė milžiniškus nuostolius. Tik viename Lorain mieste užmušta nemažiau 100 žmonių ir arti trijų šimtų sužeista. Taipgi ir Sandusky mieste užmušta 6 žmonės ir keliolika sužeista. Medžiaginiai nuostoliai apskaitomi viršaus 25 milijonų dolerių. Audra buvo tokia smarki, kad netik sugriovė daugelį medinių namų, bet nei mūrai sugriauta. Didžiausioji Lorain miesto gatvė tik griuvėsiuose riogso ir daugelis rezidencijos distriktų išgriauta. Sakoma, audra žmones nešiojo kaip šiaudus ir tuo būdu nebuvo galimybės audros pagautiems žmonėms išsigelbėti. Viršaus 7,000 žmonių liko be namų ir be maisto. Pasakelbtas karo stovis ir skubinama su pagalba nukentėjusiems Lorain miesto gyventojams.

TRIUKŠMINGA DEMOKRATŲ KONVENCIJA.

Prasidėjusi New Yorke birž. 24 d. demokratų partijos generalė konvencija yra labai triukšminga ir joje kovoja dvi aiškios frakcijos: guber. Smitho frakcija ir McAdoo frakcija, kurios kiekviena nori aukščiau minėtus žmones nominuoti į prezidentus. Taipgi ir nustatymas partijai platformos sekamiems rinkimams daug triukšmo sukėlė ir vos

eton, Ind., pareiškė, kad su kiekvienais metais auga nelaimingi atsitikimai angliakasyklose ir vis daugiau ir daugiau angliakasių užmušama. Valdiškos statistikos parodo, kad tik pirmais keturiais šių metų mėnesiais angliakasyklose užmušta 993 darbininkai, o balandžio mėnesyje užmušta 234 darbininkai, neskaitytant sužeidimų. Todel P. Lewis sako, kad toks didelis nelaimingų atsitikimų augimas yra tiesiog pasibašėtinas ir todėl jisai ragina valdžią daugiau susidomėti tais faktais ir imtis visų

tik kelių balsų didžiama nekuriu klausimai praėjo. Pavyzdžiui, „drėgnasai pagrindas“ atmetas tik vieno balso didžiama, o pasmerkimas kuklų atmetas tik 4 balsų didžiama. Balsavimas kandidatų į prezidentus prasidėjo tik birželio 30 d. Nominavimui kandidato reikalinga 732 balsų iš 1,098 balsuojančių delegatų. Iki birželio 30 d. vakaro atlikta 15 balsavimų, kuriuose McAdoo gavo 479 bal. ir Smith 305½ bal. Kiti balsai pasiskirstę tarpe kitų kandidatų.

PERORGANIZUOJAMAS ITALIJOS KABINETAS.

Prisipažinus fašistų vadams prie nužudimo parlamento nario Matteotti, jau ir pats premieras Mussolini pradeda švelniau kalbėti apie savo diktatūrą ir jau nusileidžia kitoms partijoms. Jis net pažadėjo perorganizuoti dabartinį savo kabinetą, duodant ministrų porfelius keturiems naujiems ministeriams, kad tuo būdu patenkinus visas keturias partijas, palaikančias valdžią. Manoma, kad perorganizuotam kabinete jis liberalai, fašistai, demokratai ir nacionaliai katalikai. Vadinasi, pačių fašistų sauvalės privėdė prie galo jų diktatūrą ir privertė garsųjį Mussolini švelniau kalbėti ir net savo diktatūros išsižadėti.

SUNKUS KLAUSIMAS SU REVOLIUCIJA AMERIKOJE.

Pranešama iš Berlyno, kad dabar posėdžiaujantis Maskvoje Trečiojo Internacionalo kongresas iki šiol nieko žymaus nėra nuveikęs. Taipgi amerikonas William Dunn iš Montana, kuris išmestas iš Amerikos Darbo Federacijos už komunistinį veikimą, pareiškė, kad Amerikoje su vykinimu revoliucijos yra sunkus klausimas ir esą revoliucija tol neįvyks, kol komunistai neužvaldys Amerikos Darbo Federacijos, kurių šiandien valdo Gompersas ir kol nebus sukurta 12 milijonų negrų, kurie gyvena Jung. Valst.

DIDELĖS AUKOS ANGLIŲ INDUSTRIJOJE.

Jungtinių Angliakasių Unijos prezidentas John L. Lewis, kalbėdamas Princ-

eton, Ind., pareiškė, kad su kiekvienais metais auga nelaimingi atsitikimai angliakasyklose ir vis daugiau ir daugiau angliakasių užmušama. Valdiškos statistikos parodo, kad tik pirmais keturiais šių metų mėnesiais angliakasyklose užmušta 993 darbininkai, o balandžio mėnesyje užmušta 234 darbininkai, neskaitytant sužeidimų. Todel P. Lewis sako, kad toks didelis nelaimingų atsitikimų augimas yra tiesiog pasibašėtinas ir todėl jisai ragina valdžią daugiau susidomėti tais faktais ir imtis visų

SEIMAS UŽGYRĖ NAUJĄ LIETUVOS KABINETĄ.

Lietuvos Respublikos Atstovybė Vašingtone praneša, kad birželio mėn. 20 d. Lietuvos Seimas, pareiškęs pasitikėjimą naujam Ministrų Kabinetai, išsiskirstė atostogoms. Sekantis Seimo posėdis spalio mėn. 1 d.

Iš Lietuvos Laikraščių

Klerikalai plukdys Nemuną okupuotos Lietuvos dalies miškais.

Kaip teko sužinoti, Ministrų Kabinetas birželio 2 d. posėdy nutarė „Laido“ bendrovei, susidedančiai iš Darbo Federacijos narių, kurių prišaky stovi garsusis Gabrys, leisti plukdyti mišką iš Lenkų okupuotų vietų Klaipėdon tais tarifais, kurie dar bus priimti Seime Klaipėdos konvenciją ratifikavus.

Galvanauškas atsisakė dalyvauti klerikaliniame kabinete.

Lietuvos laikraščiai praneša, kad Galvanauškas, gavęs pasiūlymą sudaryti Kabinatą buvo pastatęs sąlygas: 1) Kabinetas turi būti koalicinis iš krikšč. bloko ir valst. liaudininkų, 2) gelžkeliai turi būti statomi ir statomi buv. valdžios planu. P. Tumėnas esą buvęs pasiūlyęs Už. Reik. Ministerio portfelį pp. Balučiui ir Klimui, bet šie atsisakė.

Valdininkams algas pakėlė.

Geg. 30 d. Seimas svarstė vyriausybės pasiūlytą projektą pakelti valdininkams algas. Buvo gyvų ginčų. Kiekviena frakcija siūlė algoms nustatyti savo projektą. Seimas priėmė 2 skaitymais vyriausybės projektą, bet nusprendė jį gražinti vyriausybei, prašydamas nustatyti gyvenimo minimumą ne 150, bet 200 litų. Seimas patsai šios pataisos įnešti negali, nes tai pakeistų biudžetą.

Prieškarinės ir dabartinės kainos.

Palyginus prieškarines kainas su dabartinėmis, pastarosios yra pakilę: javų produktams 53 nuoš., gyvuliams ir paukščiams arti 5 nuoš., žuvims, mėšai ir jos produktams virš 30 nuoš., pieno produktams 29 nuoš., bakalėjos prekėms 31½ nuoš., kailiams, odai ir jos dirbiniams virš 60 nuoš., manufakturai 31 nuoš., statybos medžiagai 27 nuoš., kurui 29 nuoš.

galimų būdų kovai, kad užkurtus kelią šitokioms nelaimėms, kurių daugumos galima išvengti, jei tik darbdaviai geriau prižiūrėtų angliakasyklas.

SEIMAS UŽGYRĖ NAUJĄ LIETUVOS KABINETĄ.

Lietuvos Respublikos Atstovybė Vašingtone praneša, kad birželio mėn. 20 d. Lietuvos Seimas, pareiškęs pasitikėjimą naujam Ministrų Kabinetai, išsiskirstė atostogoms. Sekantis Seimo posėdis spalio mėn. 1 d.

Iš Lietuvos Laikraščių

Pragyvenimo minimumas, palyginus su prieškariniu, pabrango virš 35 nuoš.

Pragyvenimo minimumas, palyginus su prieškariniu, pabrango virš 35 nuoš.

Vokiečių valdžia atsiprašė Lietuvos.

Laikiniai einas Vokiečių atstovo Lietuvoj pareigas Seiler'is atsikankė pas finansų ministerį Petrulį, Lietuvos Banko valdytoją prof. Jurgutį ir Už R. Ministerijos politinio depart. direktorių Bažutį, Vokiečių vyriausybės vardu pareiškėdamas apgailestavimą delei pasklyusių Vokiečių spaudoj šmeižtų apie Lietuvą.

Padidins Lietuvos atstovybes užsieny.

Seimas dviem skaitymais priėmė projektą padidinti Lietuvos atstovybių užsieny štabą. Projektas numato: 1) paskirti atskirą diplomatinę atstovą Danijon, 2) konsulatams paskirti po du vice konsulu, 3) paskirti visą eilę garbės konsulų svarbesniuose užsienio centruose ir uostuose, 4) paskirti Maskvos konsulatui sekretorių, 5) Vašingtono Atstovybei leisti du naujų valdininkų.

Levyk ryšiai Kaune.

Apsvarstant Seime klausimą del išsiuntimo iš Kauno lenkų kunigų Liauso ir Maciejevskio, paaiškėjo, kad gautais tikrais įrodymais, šie kunigai turėję arčiausių ryšių su Varšavos politinėmis organizacijomis ir padėdavo lenkams nelegaliu keliu įvažiuoti į Lietuvą. Šis reikalas perduotas teismui.

Žemaičiai reikalauja geležinkelio.

Spaudoje pasirodžius žiniai, kad geležinkelio Amaliai — Telšiai — Kretinga statymą žadama atidėti, sujudino žemaičius. Jie Ministrui Pirmininkui atsiuntė telegramą ir prašymą, reikalaujanti geležinkelio tiesimą neatidėlioti kitiems metams.

S. L. A. Seimas

Iškilmingas Seimo Atidarymas, sveikina Seimą ir linki kuogeriausios kloties jo darbams. Birželio 23 d., apie 10 val. ryte, Redington viešbuty, Wilkes Barre, Pa., SLA. Prezidentas S. Gegužis atidarė 33-čią ir 6-tą Dvimetinį SLA. Seimą, kuris pradėtas su Amerikos ir Lietuvos himnais. Himnus sudainavo atsistoję visi delegatai. Peršaukus Centre užsiregistravusius delegatus ir paskyrus jų mandatų patikrinimui komisiją, Prezidentas praneša, kad šis SLA. Seimas įvyksta mūsų organizacijos istorinėje vietoje, nes šiame pačiame mieste 23 metai atgal, kartą ant visados atsikirta nuokunigų diktatūros ir pradėta kurti šiandieninis mūsų Susivienijimas, kuris per šį trumpą laiką suspėjo išaugti į didžiulį ir turtingiausią fraternelelietuvių organizaciją visame pasaulyje. Kol mandatų komisija patikrina delegatų mandatus, Prezidentas pakviečia pakalbėti pirmuosius šios organizacijos darbuotojus ir buvusius viršininkus.

Kalbėjo sekami darbuotojai: Jonas Tareila iš Waterbury, Conn., Pranas Živatas iš Scranton, Pa., A. B. Strinaitis iš New York City, M. J. Damijonaitis iš Chicago, Ill., J. Zemanauškas iš Waterbury, Conn., tačiau pastarasis pareiškė, kad nesąs kalbėtojas, perstatė pakalbėti Jurgį Kazakevičių iš Pittston, Pa. Po to Prezidentas išsūkia Joną Gibavičių iš Edwadsville, Pa., kai vakaro bilietų parduota tik apie narystės paliudymą su pirmu numeriu ir prigulinti pirmoje kuopoje. Po jo išsūkta pakalbėti ponis P. Balickienė iš Chicago, Ill., ir ant galo kelis žodžius prataria buvęs dar gelgėly metų SLA. Iždininkas Jonas Skritulskas iš New Britain, Conn.

Visi gerbiami kalbėtojai atpasakojo pirmutines mūsų organizacijos kurimos dienas, ko kiose sunkiose sąlygose prisėję SLA. auklėti ir džiaugdamiesi šiuo Susivienijimo pasisekimu, nurodinėjo budus ir kelius kuriais privalome eiti ir toliaus, kad mūsų organizaciją išauklėjom tikrai į didžiulį Susivienijimą, kad jis galėtų priglausti po savo sparnu visus Amerikos lietuvius. Iš visų kalbėjusių darbuotojų didžiama buvo delegatais ir ano istorinio Seimo, kuriame 1901 metais atsikirta nuo kunigų ir pradėta laisvais pagrindais kurti šiandieninis mūsų Susivienijimas. Todel beveik visi pasakojo, kaip jie tuomet buvo persekiojami ir net areštuojami, kuomet nepaorojė klausyti kunigų diktatūros ir nuo jų atsiskyrė. Tuomet mūsų Susivienijimo kurėjai atsitraukė nuo kunigų tik su 19 centų turto ir tik burelis delegatų, visai nežinodami ar gaus pritarimo nuo savo kuopų naujais pagrindais organizacijai kurti. Vienok jie neapsirikto tokį žygi padarydami, ką liudija šiandieninė padėtis mūsų organizacijos. Taipgi šiame Seime dalyvavo apie 8 delegatai, kurie buvo delegatais ir aname atsiskyrimo Seime.

Antroje sesijoje atsilanko Wilkes Barre miesto majoras Hon. Daniel L. Hart, kuris

vieškina Seimą ir linki kuogeriausios kloties jo darbams. Taipgi pareiškia, kad jis paveda miesto raktus šiam SLA. Seimui ir linki, kad jo delegatai praleistų maloniai ir smagiai laiką Wilkes Barre mieste ir ant galo užtikrina, kad miesto valdžia maloniai suteiks Seimui ir jo delegatams visokią pagalbą ir protekciją, kokia tik gali būti miesto valdžios galėjai. Majoro Hart kalbą delegatai palydi karštais aplodismentais.

Taipgi reikia pažymėti ir tas faktas, kad šis SLA. Seimas buvo didžiausiu mūsų organizacijos Seimu iš visų iki šiol buvusių Seimų. Seime dalyvavo 163 delegatai, atstovaudami 89 kuopas. Centre prieš Seimą buvo užsiregistravusių apie 180 delegatų, vienok kurie į Seimą neatvyko, matomai svarbios priežastys juos sulaukė namieje ir neleido dalyvauti šiame taip iškilmingame ir dideliame Seime.

Seimo Vakarai.

Birželio 23 d. vakare, Redington viešbuty, įvyko puiki ir iškilminga vakarienė Seimo delegatams pagerbti ir supažindinti su vietos lietuviams. Vakarienėje dalyvavo viršaus po-ros simtų svečių ir reikia pasakyti, kad vakarienė buvo labai malonus ir linksmas. Kai kurie svečiai nepatenkinti vakarienės tvarka, tačiau rengėjų kaltinti netenka, nes iki pat to vakaro bilietų parduota tik apie simtas ir rengėjai rengėsi su tikti tik tiek svečių. Vienok prieš pat vakarienę susirinko daugiau nei dvigubai svečių, kiek buvo tikėtasi, ir todėl rengėjų nebuvo galimybės visus svečius tinkamai priimti, kuomet išanksto nebuvo prisirengta prie tiek svečių. Užtai kalti patys svečiai, kad nepasistengė išanksto bilietus nusipirkti.

Laikė vakarienės buvo ir programos. Visą vakarą skambino pianu vietinės panelės, o svečiams pasivalgius vakariene, Seimo Rengimo Komiteto sekretorius p. J. Nienius perstatė vakarienės toastmesteriu adv. J. Lopatą, kuris su atatinamu upu perstatė kalbėtojus. Kalbėjo sekami SLA. darbuotojai ir svečiai: Pr. Živatas iš Scanton, Pa., J. V. Liutas iš New York City, J. Tareila iš Waterbury, Conn., miesto majoro reprezentantas p. Morgan, naujai išrinktas SLA. Doktoras Kvotejas Dr. E. G. Klimas iš Philadelphia, Pa., „Tėvynės“ redaktorius S. E. Vitaitis, A. Mikalauškas iš Brooklyn, N. Y., Dr. A. Montvidas iš Chicago, Ill., ir ant galo SLA. Prezidentas S. Gegužis iš Mahanoy City, Pa. Visi kalbėtojai džiaugėsi SLA. organizacija ir reišė savo mintis, kaip būtų galima ateityje darbuotis, kad pritraukus prie šios Amerikos lietuvių organizacijos dar didesnis skaitlius lietuvių. Apart to, p. Tareila labai puikiai atpasakojo, kaip 1901 m., kuomet atsikirta su kunigais, jiems prisėjo net „karunką“ giedoti taikos teisėjo raštinėje, kuomet juos kunigai suareštavo reikalaudami atiduoti Susivienijimo knygas, kaip kunigai pavogė

„bedievių“ delegatų dešras ir daug kitų dalykų papasakojo iš anų laikų kovos su kunigais už šiandieninę mūsų organizaciją, iš ko svečiai gardžiai pasijuokė. O majoro reprezentantas pasiūlydė lietuvių vienybę, kad jie pajėgė išauklėti tokią organizaciją ir ragino čionai priaugantį jaunimą nesigėdinti savo kalbos ir būti lietuviams, kaip kad ir jų tėvai yra geras lietuviams ir kartu ištikimais Amerikos piliečiams. Vakaras buvo malonus ir svečiai buvo juomi pilnai patenkinti.

Birželio 25 d. įvyko puokus koncertas Y. M. C. A. svetainėje, kurioje ir visi Seimo posėdžiai atlaikyti, išskiriant tik pirmą ir antrą posėdžius. Koncerto programą išpildė sekami artistai: F. Stankunas — basso, iš Brooklyn, N. Y., kuris puikiai padainavo kelias lietuviškas ir kitomis kalbomis dainas. P-lė Valerija D. Mockaičiūtė, SLA. Prezidento dukrelė, iš Mahanoy City, Pa., kuri lanko vieną žymiausių Philadelphiaos konservatoriją ir šį pavasarį laimėjo pagyrimo medalių už pasizymėjimą moksle. P-lė Mockaičiūtė labai puikiai ir jautriai pagriežė ant smuiko keletą dalykų ir reikia pasakyti, kad iš jos bus gera smuikininė, nes jau ir dabar griežia tikrai puikiai.

P-lė Anelė E. Salaveičiūtė iš New Britain, Conn., kuri savo gražiu ir gerokai pralavinu dramatiško soprano balsu tikrai puikiai sudainavo keletą dainelių. Su laiku iš p-lės Salaveičiūtės tikrai bus gera dainininkė. Taipgi sudainavo keletą dainelių ir vietinė jauna dainininkė p-lė Adelė Puskunigiūtė, kuri turi malonų lyrišką soprano balselį ir su laiku, jei lavinsis dainuoti, bus gera ir jausminga dainininkė.

Pianu skambino p-lė J. A. Basanavičiūtė iš Kingston, Pa. Buvo ir daugiau pianisčių, bet kadangi jų vardai nebuvo programose paskelbti, tad šiuos žodžius rašančiam neteko jų vardų sužinoti. Abelnai imant, koncertas buvo malonus ir susirinkusi publika, kurios buvo artipilnė svetainėje, juomi pilnai patenkinta.

Birželio 26 d. toje patioje svetainėje, ir J. Vaičkaus Dramos Teatras teikėsi surengti vakarienę. Suvaidinta vieno veiksmo drama „Pietro Karuso“ ir dvi vienveiksmės komedijos: „Šalapatris“ ir „Apdrausta žmona“. Vaidinimas atliktas labai puikiai, vienok vietinė publika ir net delegatai nepasinaudojo šiuomi puikiai vaidinimu, nes publikos buvo maža. Šitą taip neskaitydama publikos atsilankymą galima pateisinti tuomi, kad tik pora dienų prieš vaidinimą pradėta garsinti ir todėl nebuvo galimybės tinkamai išgarsinti. Vienok nežuriant kiek publikos atsilankė, visgi vietos lietuvių supažindinti su puikumu J. Vaičkaus Dramos Teatro vaidinimu ir kartu papuoštas SLA. Seimas. Vaidinime dalyvavo iš Lietuvos atvykę artistai: J. Vaičkaus, P. Tandžiulytė-Skrabutėnienė, J. Dikinis ir kt. Birželio 27 d., Union Hall svetainėje, įvyko prakalbos, (Tąsa ant 5-to pusl.).

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostolius. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašta ženklelių jų sugražinimui.

REAKCIONIERIAI NEMIEGA.

Kasdien vis daugiau ir daugiau faktų gyvenimas iškelia, kad Amerikos republikonai šuoliais eina prie kraštutinės reakcijos. Negana, kad priėmė republikoniškai Kongresas kukluksišką imigracijos suvaržymo įstatymą ir republikoniškas prezidentas su pagyrimu tą įstatymą pasirašė. Negana, kad republikonų partija atstovauja pačių stambiausių Amerikos kapitalistų reikalus, bet republikonai nori pasiekti net tokio reakcijos punkto, kad susilyginus net su buvusia Rusijos caro biurokratijos reakcija.

Pastaromis dienomis paskelbta oficialės žinios iš Vašingtono, kad Darbo Sekretorius Davis dirba išsijūose, prirėngimui įstatymo Amerikoje gyvenančių ateivių registracijai ir sekančiam Kongreso posėdyje reikalauja tą įstatymą priimti. Nors p. Davis tą savo planą pridengia patriotiniu tikslu: užkurti keliu netiesotam išmugelavimui į Jung. Valst. ateivių ir pagalbai Darbo Departamentui amerikinizacijos darbuotėje, vienok kiekvienas protaujantis žmogus gerai nusimano, kad už tų tikslų slepiasi visai kas kita.

Ką reikėtų Amerikoje gyvenantiems ateiviams tokio įstatymo išleidimas, jau ne kartą ir plačiai buvo rašyta „Tėvyneje“. Šiuo tarpu mums norisi tik pastebėti tas faktas, kad Amerikos reakcionieriai nemiega ir išsijūose dirba, kad galutinai panaikinti ir likučius tų laisvių, kurios užbriztos Jung. Valst. konstitucijoje. Ir žinant republikonų pastangas ir jau priimtus įstatymus ateiviams praecityje, beveik negali būti jokios abejonės, kad ir šitas ateivių registracijos planuojamas įstatymas bus priimtas, jei republikonai liks galėje ir po sekamų rinkimų.

Akyvaizdoje šitokios padėties, visi pažangesnieji Amerikos piliečiai privalo budėti ir jau dabar rengtis kovon su reakcionierių pastangomis. Taipgi yra svarbu kiekvienam piliečiui padaryti tinkamą išvadą iš šitokios republikonų darbuotės ir tomis išvadomis vaduotis sekamuose federalės valdžios rinkimuose.

NAUJOJI PRANCIJOS VALDŽIA.

Nušlavus nuo Europos politikos arenas Paryžiaus militaristų vadus, lyg pradeda blaivyti ir Europos padangė. Naujoji Pranci-

jos valdžia yra pažangiųjų žmonių. Prezidentas Doumargue yra daugiau radikalus žmogus, negu konservatyvas. Bet Prancijos prezidentas nedaug reiškia valdžios politikos nustatymo klausime. Jis beveik yra tik „figuruojanti ypat“ respublikos „papušimui“, tai ir viskas.

Visą Prancijos politiką nustato vyriausybė, žinoma, su parlamento pritarimu. Parlamente didžiumą sudaro pažangieji žmonės, o vyriausybės priešakyje atsisotjo radikalų socialistų vadas Erriot, sakoma, gabus ir rimtas žmogus. Daugelis tikisi, kad dabar Prancijos politika linkiu Vokietijos ir kitais tarptautinės svarbos klausimais visiškai pakitės.

Vienok nežiurint šitų permainų Prancijos valdžioje, posenovėi priguli vien nuo Vokietijos susitarimui delei reparacijų mokėjimo ir draugines politikos linkiu Vokietijos iš Prancijos pusės. Premieras Herriot, pareikšdamas savo programą parlamente aiškiai pabrėžė, kad ir naujoji vyriausybė negali užmiršti praecities pamokinių ir ištrauks savo okupaciją iš Ruhr krašto tik tuomet, kai Vokietija įvykins kas garantijas reparacijų mokėjimui, kurios nužymėtos Daweso plane. Vadinausi, literatiškai imant, Herrito politiką linkiu Vokietijos mažai kuo skiriasi nuo Poincare politikos.

Galimas daiktas, kad visi Prancijos sluogsniai yra užsikrėtę militarizmo liga, bet visgi yra daugiau vilčių sulaukti bent kurio susitarimo Europos politikoj prie dabartinės Prancijos valdžios, negu kad buvo Pranciją valdant agresyviams militaristams.

PERŽVALGA

„Lenkijos naudai špioniažas Lietuvoje.“ — „Liet. Žiniose“ užtinkame sekamą žinią:

„Kaip mums teko sužinoti iš Ukmergės, šiomis dienomis pasienio policijos darbu sulaikė asmenį, norėjusį pereiti demarkacijos liniją iš mūsų pusės Lenkų pusėn. „Padarius krata, pas jį rasta surinkty apie mūsų kariuomenę žinių. „Kalbama, kad sąryšy su tuomi išsivysto byla apie išsity špioniažo organizaciją Lenkijos naudai.“

Vadinasi, Varšavos militaristai varo neperstojamai savo darbą Lietuvos užgrobumo tikslais. Matyt nieko negelbsti nei Lietuvos klerikalų pasigailejimas „peovialų“ vadų, kuriuos prezidentas Stulginskis išleido iš kalėjimo. Galimas daiktas, kad sąryšy su šituo naujai susektų „peovialų“ špioniažu šiomis dienomis ištremti iš Kauno miesto ir apskritis visam karo stovio laikui du lenkų kunigai — Maciejewskis ir Liaus.

„Prigavystės Amerikoje.“ — „New York Evening Post“ rašo apie prigavystes atsitinkančias Amerikoje ir daro sekamas išvadas:

„Valstijos Gynėjas Banton tikrina, kad kas metai prigavystės šioje šalyje siekia viršaus \$1,760,000,000. Šitie milžiniški nuostoliai paskirstoma sekamai: \$160,000,000 komercialėse suktybėse, \$600,000,000 suktybėmis parentais reikalavimais prieš įvairias apdraudos kompanijas ir bilionas dolerių pardavinėjime beverčių šerų ir kitų panašių vertybių.

„Didelės ir turtingos institucijos turi galimybių apsisaugoti nuo tokių nuostolių, tačiau biednieji žmonės tų galimybių neturi ir todėl jie yra aukomis tų suktybų. Igi pratėsimai bylų nagrinėjimo padaro skundėjams negalimu surinkti reikalingų liudininkų, nes po metų ar ilgesnio laiko toki liudininkai prasišalina ir tuo budu suktiams lengva bylas išlošti...

„Vienatinė teisinga ir efektyvė išeitis gali būti, tai geresnis mūsų teismų sutvarkymas. Daugelis mūsų žymesnių advokatų ne kartą pažymėjo, kad geresnis įstatymų įgyvendinimas turi prasidėti aukštesniuose teismuose. Funkcijos tų teismų jau pasidarė labai ap sunkintos ir todėl jų laiką užimti mažos svarbos legališku ir menkais technikiniais klausimais yra ne tikslu ir tas auklėja apgavikus.“

Pasakyta gana teisingai kas liečiasi teismų komplikacijų, nes duodant galimybės apgavikams bylas perkelti į aukštesnius teismus ir tenai jas teisti metų metais, kai kartas pilama vanduo ant apgavikų maluno. Vienok tuo patim kartu ir pati visuomenė turi saugotis mokančių gražiai ir ištinkančių kalbėti apgavikų ir jų agentų, nes kiekvienas turi žinoti, kad ir Saliamoras iš tuščio pripilti negalėjo. Visi žadėjimai aukso kalnų ir didelių nuosimčių beveik visuomet baigiasi idėtų pinigų praradimu.

„Trečiasis laipsnis.“

Kai žinoma, kad Amerikos policija naudoja taip vadinamą „trečiąjį laipsnį“ (third degree) įtariamų prasižengimuose asmenų tardymui ir visokiais kankinimais mėgina įtariamąjį priversti prisipažinti prie kaltės. Dabar amerikonų spaudoje užtinkame sekamą pranešimą:

„Pirm prisipažinimo Chicago garsiųjų žmogžudžių — Leopold ir Loeb, kurie nužudė savo mažą kaimyną, policija įtarė du Harvardo Mokyklos mokytoju toje žmogžudystėje. Šitie jauni vyrai buvo suareštuoti ir laikomi policijos stotyje per kelias dienas ir nežmonišnai kankinami, kad išgavus iš jų išpažintį įvykusioj žmogžudystėj. Vienas šitų mokytojų, Walter L. Wilson, tikrina, kad jis buvo mušamas gumine ryna ir grumojo jį išmesti pro langą nuo kelinto aukšto, jei jis neprisi pažins užmušimo Roberto Franks...

„Trečiasis laipsnis“ prasižengia prieš konstitucijos dvasią ir jis joku budu negali būti toleruojamas ir užgiriamas... Jo galima išvengti tik tvirta visuomenės opinija jį pasmerkiant ir įkuriant sveikais pagrindais paremtą policijos administraciją.“

Kudikių Auklėjimas

Rašo Senas Socialistas.

(Užbaiga).

VAIKŲ BIURAS.

Kuomet Jung. Valstijų valdžia įsteigė Vaikų Biurą 1912 metais, buvo pirmas tokis biuras, galima sakyti, visame pasaulyje. Nuo to laiko daugelis tautų ir ypatingai daugelis mūsų valstijų, sekė Dėdės Samo pavyzdį.

Vaikų Biuras (dabar yra dalimi Jung. Valstijų Darbo Departamento) atlieka labai svarbų darbą. Gerovė beveik 40,000,000 vaikų, dar neturinčių 18 metų, tam biurui pavesta. Biuras pirmoj vietoj turi ištyrinėti sąlygas kurios kenkia vaikų sveikatai, žinoma ir motinų, nes sveikos motinos reiškia sveikus kūdikius. Suradęs Biuras geriausius sveikatos užlaikymo budus turi pasidalinti tomis informacijomis su tėvais, mokytojais ir vietiniais biurais, kad visi galėtų prisidėti prie sveiko vaikų auklėjimo. Vaikų Biuro agentai lanko namus, kuriuose kūdikiams gimė, ir tyrinėja sąlygas, kuriose jie gyvena ir miršta. Surasta daug priežasčių, kurios veda prie kudičių mirties, ar kurios neleidžia jiems išaugti kaip jie turėtų ir sveikus ir veiklius vykus ir moteris. Daugelis tų priežasčių galima prašalinti ir didelis kudičių skaičius galima būtų nuo mirties išgelbėti, jei jie ir jų motinos būtų tinkamai užlaikomi.

Pirmas Biuro skyrius prižiūri federalinį motinystės ir kudičystės aktą. Antiras Biuro skyrius ištyrinėja ir praneša sąlygas kuriose kūdikiams dirba, ir kaip apseimama su tais, kurie yra silpno proto arba nerangaus pobūdžio. Siunčiama tyrinėtojai į daugelį valstijų peržiūrėti visas išdirbystes, kad galėtų apšpažinti su visomis sąlygomis ir kaip tas darbas atsiliepia ant kudičių sveikatos ir moraliu žvilgsniu.

Kita dalis Vaikų Biuro tyrinėja apystovas apleistų vaikų ir paruošia raportus ir pasiunčia toms organizacijoms ir valstijoms, kurios stengiasi pagelbėti apleistiems vaikams. Taipgi vaikų tėvai ir motinos yra raginami susinešti su Vaikų Biuru visais reikalais, liečiančiais kudičių auklėjimą.

Grace Abbott, Vaikų Biuro viršininkė, peržiūrėdama darbą nuo pat pradžios, sako:

Suprantama, visuomenė turi pasmerkti visu smarkumu šitokias viduramžių inkvizicijos liekanas, bet tuo budu vargiai suvaldysi tokius policijos savivalivimus. Pašalinimui šitokių dirbančių motinoms, valgiu, ir tt. prieinama priėšvadu, kad tarpe kudičių, kurie gema labai susigrūdnuose namuose, mirčių mylėtąjį „trečiąjį laipsnį“. Ir kiekvienas policistas tuo žvilgsniu prasižengęs, turėtų būti baudžiamas kaipo kriminalistas.

„Kuomet Vaikų Biuras buvo įkurtas 1912 m. niekas nežinojo, kiek kudičių mirė kasmet, ir kodėl mirė. Nebuvo registruojami gimimai ir nebuvo oficialų statistikų. Šiandien trisdešimt valstijų ir District of Columbia įvedė gimimo registravimą.“

Kuomet gimimų registravimas buvo pradėtas 1915 metais, šimtas iš kiekvieno tukstančio kudičių mirė nesulaukę vienu metų amžiaus. O 1922 metais tik septyniadesimt šeši iš kiekvieno tukstančio kudičių mirė. Kitais žodžiais, 60,000 kudičių šiendien gyvena, kurie, jeigu būtų gimę 1915 metais, būtų numirę.

1912 metais tik viena valstija turėjo specialį biurą, kuris prižiūrėjo vaikų sveikatą. Nei viena valstija neturėjo įstaigos, kuri prižiūrėtų apleistus arba sergančius vaikus ir niekur nebuvo vaikų gerovės komisijos. Šiandien keturiasdesimt šešios valstijos turi specialius biurus prižiūrėjimui vaikų sveikatos. Daugiau kaip pusė turi įvairius komitetus tyrinėjimui vaikų gerovės. Dauties kaip pusė turi biurus, kurie prižiūri apleistus vaikus.

1912 m. tik dvi valstijos turėjo motinų įstatymus, kurie aprupina pagalba motinas su vaikais. Šiandien keturiasdesimt dvi valstijos turi tokius įstatymus. Be tų įstatymų vaikai būtų atimti nuo motinų ir padėti į vaikų namus.

1911 m. Jung. Valstijų valdžia nepaskyrė pinigų valstijoms pagelbėti motinų ir vaikų sveikata. Šiandien Kongresas, įstatymu pasiremdamas, paskiria \$1,240,000 kas metai valstijoms, kurios prižiūri savo motinas ir kūdikius.

Vaikų Biuras daugelyje atsitikimų padarė tyrinėjimus ir patiekė faktus, ant kurių pasiremiant išleisti įvairūs įstatymai kudičių ir motinų gerovei aprupinti. Vaikų Biuras veikia kaipo valdžios atstovas ir vaikų prižiūrėtojas, kaip lygiai ir vaikų tėvų ir draugų patarejas.

GERESNĖS SĄLYGOS VAIKŲ GYVENIMUI.

Diena po dienai Vaikų Biuras gauna vis daugiau ir daugiau faktų apie blogas gyvenimo sąlygas vaikų auklėjime. Faktai liečia apie 22,000 mažų vaikų aštuoniuose miestuose ir miesteliuose, kurie buvo analizuojami. Atmetus visus kitus faktorius, kurie kenkia vaiko sveikatai ir yra priežastimi mirčių ir kurie dažnai rišasi su blogomis gyvenimo sąlygomis — nemurtu, tėvų neapšvietimu, dirbančių motinoms, valgiu, ir tt. prieinama priėšvadu, kad tarpe kudičių, kurie gema labai susigrūdnuose namuose, mirčių mylėtąjį „trečiąjį laipsnį“.

Imant pavyzdžiu du ma-

žu vaikų, kurių tėvai uždirba vienodą algą. Jų motinos yra tos pačios tautos. Abu maitinami motinos pienu. Vienok vieno vaiko šeimyna gyvena keturiuose kambariuose su devyniomis ypatoms šeimynoje, o kito vaiko šeimyna gyvena taip pat keturiuose kambariuose, bet susideda tik iš tėvų ir to vieno kudičio. Vaikų Biuro vaikų mirčių studijavimas parodo, kad antrojo vaiko progą pasiekti vienu metų amžiaus yra dusekdidesnė, negu pirmojo.

Bet mirtis nėra tikta vietnas pavojus. Nesenai išleistas raportas Vaikų Biuro Maryland valstijoje parodo, kad socialės problemos, kilančios iš blogų gyvenimo aplinkybių, gali būti daug svarbesnės, negu sveikatos problemos. Kokios pasekmės gali būti tuomet, kai iš priežasties vietos stokos gyvenamuose namuose vaikai ir mergaitės dažnai turi miegoti tame pat kambary, kur miega senesni vyrai ir moterys, tai gali būti aišku kiekvienam. Daug tokių atsitikimų užtinkame Maryland valstijos raporte.

Auginant vaiką negalima jo uždaryti vienam kambaryje. Visas namas yra jo kamgarys. Ant kiek vaiko gerbuvis paliečiamas yra svarbu prielankiai atsinešti prie moters, kuri yra ir motina ir šeiminkė ir sekmingai eina šias dvi atsakomybas pareigas. Kad pasirinkus vieną iš dviejų — tai geriau būti bloga šeiminkė, o ne bloga motina. Moteris, kuri stengiasi namus tvarkiai užlaikyti, taip pat turi duoti vaikams privilegijų, nes ji supranta, kad tuomi jiems suteiks geresnes gyvenimo sąlygas. Vienok reikia vaikams duoti suprasti reikalingumą tvarkaus gyvenimo. Praktiškai, namai, kur vaikams leidžiama laisvai vystytis be jokių suvaržymų, yra geriausi jiems namai.

KUDIČIŲ DARBAS.

Jungtinėse Valstijose yra arti pusantro milijono dirbančių kudičių, kurių dauguma net pradžios mokyklos nėra baigusii. Taipgi nemaža yra ir tokių dirbančių kudičių, kurie visai mažai yra lanke mokyklą ir net tokių, kurie visiškai nematė mokyklos.

Nėra abejonės, kad didžiama šitų dirbančių kudičių sunkių gyvenimo aplinkybių buvo priversti apleisti mokyklą ir eiti uždarbaut, kad tuo budu pagelbėjus tėvams šeimynas išmaitinti. Bet tuo patim kartu yra nemaža dirbančių kudičių ir tokių šeimynų, kuriems apleisti mokyklą ir eiti uždarbaut butino reikalo nėra. Ypatingai šitas galima pastebėti ant ukių. Bet netruksta ir miestuose tokių atsitikimų, kad tėvai, nesuprasdami mokslo reikšmės ir jo reikalingumo kiekvienam žmogui, ištraukia savo vaikus iš mokyklų ir stumia uždarbauti. Šių žodžių rašytojui gerai žinoma keliolika tokių šeimynų, kurios gana pasiturinčiai gyvena, nuosavus namus perka, o vaikai ištraukiami iš mokyklų ir

stumiami darban. Vaikus ištraukti iš mokyklų pagelbsti dar ir ta aplinkybė, kad vargiai rastumbent vieną vaiką, kuris mylėtų mokyklą. Beveik išimtinai kiekvienas vaikas mielu noru sutiks apleisti mokyklą ir eiti uždarbaut. Mokslo reikalingumo nesuprantanti tėvai tuo tik apsidžiaugia ir šypsodamiesi leidžia savo suneliui ar dukrelei darbo ieškoti. Vienok beveik kiekvienas jaunuolis, kuomet pasiekia 20 metų amžiaus ir pradeda sunas prasti mokslo vertę, galiausiai apleidęs mokyklą peranksti ir kaltina savo tėvus, kad jį ištraukė iš mokyklos, nedavę progos net pradinio moksli baigti.

Reikalinga kūdikius iš pat mažens pratinti prie darbo, kad jie beaugdami įprastų gerbti ir mylėti darbą. Bet nereikia kudičių perdaug ap sunkinti įkiriom ir nuobodum darbu, nes tas juos atgrasina nuo darbo. Pagaliau nereikia nei perdaug sunkaus darbo kudičiams užduoti, nes tas gali pakenkti jų normaliam vystymuisi. Reikia kūdikius pratinti prie darbo iš lengvo, taip tą darbą sutvarkius, kad kudičis jaustųsi esąs naudingas savo namams ir šį tą gyvenime reikiiančių ir kartu jaustų smagumą prie to darbo. Vienok nei vienas tėvas ir motina neturi teisės be svarbaus ir butino reikalo ištraukti kudičio iš mokyklos ir stumti jį darban. Ir kurie taip pasielgia, tai turi žinoti, kad padaro neatlyginamą skriaudą savo kudičiui ir tas kudičis ankščiau ar vėliau prisimins tokį savo tėvų pasielgimą ir prie kiekvienos progos kaltins juos už padarymą jam taip didelės skriaudos. Kiekvienas, rodos, supranta, kad neleidžiant kudičiui baigti nors pradinės mokyklos, atimama jam visos gyvenimo progos, nes bemokslis žmogaus gyvenimas sunkus ir visur jįsi yra paskutiniu. Todėl kiekvieno tėvo ir motinos yra švenčiausia pareiga stengtis, kad jų vaikai pasiektų galimai aukščiausio mokslo, nes tai yra kiekvieno žmogaus svarbiausias turtas, kurio niekas negali atimti ir jokis likimas sunaikinti; mokslas yra taipgi kiekvieno žmogaus ir kartu visos žmonių šviesesnės ateities pagrindu. Todėl ir bereikalingas kudičių ištraukimas iš mokyklų yra beveik kriminaliu prasižengimu kaip prieš savo kudičių gerbuvi, taip ir prieš visos žmonijos šviesesnę ateitį.

Kiekvienas užgimes kudičis turi neginėjamas teises augti ir vystytis kaip kum, taip ir protu. Todėl ir pareiga tų, kurių pastangomis kudičis i šį pasaulį atėjo, pirmiausiai pasirupinti kudičiui suteikti visas progas pasiekti aukščiausio laipsnio išsitobulinimo kaip kum, taip ir protu — dvasia. Toliaus, pareiga valstybės rupintis priaugančios kartos gerbuviu, kad suteikus progą kiekvienam kudičiui mokytiis nors iki subrendi-

mo — iki 21 metų amžiaus. Gal su laiku susilauksime tokios gadinės ir kiekvieno protaujančio žmogaus pareiga prie to siekti, o tuo tarpu nors kiekvienas tėvas ir motina tegul atlieka savo privalingas pareigas lin- kui savų kūdikių auklėjimo ir tai jau bus daug ir labai daug padaryta!

Kūdikių auklėjimas yra sunkiomis ir atsakomingu- mis pareigomis ir tik pa- čios prigimties įkūnyta meilė prie savo kūdikių pa- gelbsti tėvas tās visas sun- kenybės pernešti. Beauklė- jant kūdikius daug vargo tenka pakelti, daug rūpes- čio panešti, daug naktų ne- miegoti, daug sunkaus dar- bo padėti. Bet tėvai dažnai yra priversti pamiršti savo asmeninius smagumus ir nesmagumus ir turi pasi- švęsti savo vaikams, kurie statys ateitį, kurie paveldės visus žmonijos darbus ir, pagaliau, kurs paveldybą naujoms gentkartėms. Mes negyvename čia tik sau, bet mummyse gyvena ateitis. Ši- tai prisimenant, nėra sunku daug ko atsižadėti ir savo smagumus paaukoti švieses- nės žmonijos ateities suku- rimui. Ir kiekvieno tėvo ir motinos, tinkamai auklė- jančių savo kūdikius, yra svarbiausias ir prakliniausias tvyrybos darbas žmonijos ateičiai. Todel negaila pa- siaukoti tokiam darbui!

Laisvamaniai Prasiskynė Kelią

LEDAS PRAMUŠTAS. Etninės Kultūros Draugi- jos įstatai tapo įteikti už- tvirtinimui V. R. Ministeri- jai 1922 m. liepos mėn. 17 d. Ministeriavo p. Oleka, ir žinoma vilkimo dalyką delto, kad kr.-demokratai nusista- tę priešingai.

Ėmė ministeriauti liaudi- ninkų žmogus, p. Žalkaus- kas. Tas ėmė klausimą ju- dinti, ir draugijos įstatai atsiderė vyskupo kurijoje, kur kunigėliams plaukai pasišiaušė iš pykties, kam laisvamaniai nori Lietuvo- je įvesdinti civilinių aktų registraciją be kunigų glo- bos. Dagiliui paminklą Biržuose atidengiant, p. ministeris davė d-rui Šliu- pui žodį, kad įstatus užtvir- tins bėgyje pusantro mėne- sio. Bet... juriskonsultas, p. Kalnietis pasipriešino, ir dalykas vėl nusitęsė. Tad antrąsyk p. Žalkauskas Kaune davė žodį į dvi sa- vaiti įstatus jau tikrai už- tvirtinti. Bet p. Kalnietis vėl pastoję kelią: Klaipė- dai atitenkant Lietuvai — anot jo — laisvamaniai da- bar gali Klaipėdoje liuosai civilius aktus darytiesi, ir kam čion Lietuvoje berei- kia triukšmas kelti? Regi- mai, kunigėlių ramybė ei- na pirma visoko. Lyg kad žmonės valdžiai, o ne val- džia žmonių patogumui bu- tų! Tad p. Kalnietis suma- nys iškelti aikštėn rusų įsta- tymus sektantams, nepripa- žįstantiems dvasiškijos, ir paskelbti lietuvių vartonei, sulig kuriais įstatymais valsčių bei miestų valdybos galėsiančios registruoti ci-

vilinius (gimimo, mirimo, ir susituokimo) aktus. Toks p. Ministerio parė- dymas įvyko 3 d. gegužio šiomet.

Reikia čion didelius nuo- pelnus pripažinti kaip p. Ministeriui Žalkauskui, taip ir senam veikėjui ka- nonikui Prapuoleniui: jų trisus ir rūpesčių dabar laisvamaniai įsigijo. legalė stoveinė Lietuvoje. Belie- ka laisvamaniams tik susi- organizuoti, ir toliaus plėto- ti demokratybės ir laisvės teises. Mes tikime, kad jau veikia ims gyvuoti Etninės Kultūros Draugija. *Šip.* („Šaulių Naujienos“).

LONONE

(L. Arkadskio Feljetonas).

MacDonaldas: Gerbia- mieji Leidėsi ir Gentleme- nai!

Jegoras Ochapkinas: (at- stovas iš Turano, Irano, Te- gerano ir kt.): Tarp mūsų čia leidžių nėra, mes — vy- rai. Ir džentelmenų nėra — mes sovietėikai!

MacDonaldas: Lordai ir vikontai! Gal leisite pa- klausti jus aplinkinių keliu: ar jūs užmokėsite skolas, ar ne?

Preobraženskis: (opozi- cijos vyras su barzda): Leiskite atsakyti dvejopai: ne ir ne.

MacDonaldas: Tamsta kalbi labai paslaptiniai. Atsakykite į vieną iš trijų: ar gražysite skolas?

Preobraženskis: Sakau tau neužmirštino Karlo Markso žodžiais: nei skati- ko!

MacDonaldas (susimąs- tęs): Matoma, delegacija dar nėra prisiruošusi spres- ti ekonominius klausimus. Pereikime prie teisių klaui- simo. Kokias teises jūs pri- pažysite anglams koncesi- ninkams Rusijoje?

Preobraženskis: Visas teises: ir Romos, ir civili- nės ir kriminalines!

MacDonaldas: O kas bus, jei anglas peržengs sovietų konstituciją?

Preobraženskis: Nieko nebus. Ir anglo nebus.

MacDonaldas: Tai, atlei- skite man, pagal Romos teises?

Preobraženskis: Beveik. Bet greičiausia pagal Olan- dijios teises.

MacDonaldas: Vadinasi, prie sienos?

Preobraženskis: Taigi.

MacDonaldas: Ir tai tamsta taip tiesiai sakai?

Preobraženskis: Kreivai. Ar geriau patinka?

MacDonaldas: Ne visai. Matoma, delegacija dar nėra prisiruošusi spresti tei- sių klausimais. Pereikime prie draugingų santykiavi- mių klausimo. Pasakykite man, koku pagrindu p. Trockis mus kolioja? Ir sukčiaus vadina?

Preobraženskis: Pirmu- čiausia jis jusų nekoliojo, o antrą pusę vertus ne va- dino sukčiais, bet daug blogiau, o trečią vagą einant, tai buvo ne jis, bet Zinovje- vas.

MacDonaldas: Aš užtik- rinu tamstą, kad tai Troc- kis.

Preobraženskis: Gali- mas daiktas, nesiginčysiu.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

LAIMINGAS ŽMOGUS.

Bukime tokiam luome, Kokiame norime buti.

Begyvenant tokiam metropolij, kaip New Yorkas, žmogus turi daugiaus visokių progų susipažinti, susidurti su įvairiais reikalais, su visokiais žmonėmis.

Neseniai tulas Estonieties Miearska, pirmiaus buvęs Rusų aviatorių korpuse, atkeliaavo Amerikon, kaipo chemikas ir tek- nikas, išrado procesą pagerinantį krutamų paveikslių palas ant, kurių yra rodomi paveiksiai teatruose. Jo naujas išradimas yra toks, kad kuomet puola šviesa ant palos, tai pala prisigeria šviesos ir užgesinus šviesas, ta pala tamsoje matosi su pasku- tiniu vaizdu koks buvo paskiausiai ant palos. Šis išradėjas, užpatentavęs savo išradimą, nori išstatyti ant rinkos. Na, ir pardavinėdamas tas palas krutamų paveikslių teatrams, kurių Amerikoje randasi apie dvyliką tūkstančių, turėtų iš to gerą pelną. Bet kad gavus rinką, reikia pirmiausiai intinkinti intere- suotus krutamų paveikslių industrijos žmones, kad išradi- mas yra geras, kad jį vartojant bus galima gauti geresnius rezultatus iš rodomų krutamų paveikslių. Besiteiraujant pas įvairius tos rūšies žmones šiais reikalais, teko man susipažinti su vienu žmogum, eks-milionierium, tulu C. Cardo, kurs užima manadžerio vietą vienoje krutamų paveikslių kompanijoj.

Šią gadybę išgirsti, kad kas pasakytų, jog aš esu laimin- gas žmogus, tai yra nemaža naujiena, nes to beveik suvis ne- galima girdėti. Tad kuomet susipažinau su buvusiu milionie- rium, kurs man pareiškė, jog jis džiaugiasi suradęs sau at- tinkamą užsiėmimą ir jam besigiriant savo laimingumu, nemen- kai susidomėjau.

„Esu laimingiausias pasaulyje žmogus“, prabilo p. Cardo vieną kartą prie vakarienės, „o tai delto, kad atradau sau tin- kamą užsiėmimą. Aš dirbu tokį darbą, kurį aš myliu, arba geriaus sakant, gyvenu taip, kaip mane mano pašaukimas tra- kia. Gaila tu žmonių, kurie gyvena be jokio užsiėmimo, arba užsiima tuomi, ko neturi pašaukimo.“

„Kalbant apie milionierių gyvenimą, aš pažįstu juos, nes pats buvau milionierium, iš mano tėvo palikimo. Jų gyven- mas manęs neinteresuoja, jų vaikai daugiaus nelaimingi, negu paprasto darbininko vaikai. Nors turi pertekliaus, bet neturi laimės, jų gyvenimas atbukęs. Dar nesulaukus nei pusės am- žiaus iš nuobodumo nežino kur dėtis. Gyvenimas yra toks, kad kiekvienas trokšta būti tuo, kuomi jis nėra. Tas, kurs ne- kuomet neturėjo milionų, trokšta būti milionierium ir mano, kad sulaukęs to laipsnio būtų laimingiausias sutvėrimu. O kuomet tapti milionierium yra netaip lengva, tai daugiausiai mes turime biednyjų, kurie trokšta būti turtingais, bet jeigu jie pasiekty savo tikslo, užtikrinu, kad nei truputėlį nebūtų lai- mingesniais, negu kad šiandien yra.“

Daugelis jaunikačių, o ir suaugusių, išsižiuri į kokią nors merginą ar moteriškę, deda visas savo pastangas, kad gavus ją sau už moterį. Jo troškimas, pasišventimui, nusileidimams, pasivergimui savo minčių nėra ribų. Kad tik koku nors būdu pasiektų savo tikslo, tad būtų laimingiausias sutvėrimu pasa- lyje. Ar gyventų turtingai ar biednai, ar dirbtų per dienas ir naktis, ar vargą, rūpesčius nešty ant savo pečių, viskam yra pasiryžęs. Daugelis ir gauna tą merginą ar moterį. Ar ilgam ta laimė? Atsakymo nereikia toli ieškoti. Apsidairę rasi- me kiekvienas aplink save.

Daugel kitų įvairių dalykų žmonės trokšta įgyti, atsiekti. Ponas Andrius trokšta būti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentu. Petro žmona lošia didelę rolę draugijimam gyvenime, nors bepašaukimo, be pradinio mokslo, be jokios etike- tos. Vazinėja su prakalboms, plepa susirinkimuose nesąmones, nei pati nežinodama, kam tas jos pasišventimas reikalingas, nei kokia nauda jai pačiai ar draugijai, bet ji trokšta būti gar- sia, didele upata. Na, ir pastojus „didele“ pati savęs baido- si; jai draugija atrodo perkvaila, nemoka jos pagerbti. Ar manai, kad tokia Petrienė yra laiminga?

Kitas tampa kunigu, bet patyręs kunigo pareigas, pradė- da elgtis nekunigiškai. Jam rūpi ne jo užsiėmimas, greičiausia svietinė politika, girtuokliavimai, mergos, šmugelis ir visi kiti „griekai“, kuriais užsiima ne kunigai ir eidami nesavo keliais, ar manote toki gaivalai jaučiasi laimingais? Dar kol yra jų darbai padengti paslapties skraiste, kol iš paviršiaus pataiko žmonėms nuduotą nekaltą avinėlio budą palaikyti, tol dar šiaip taip pakėčiama. Bet kaip greitai tik gspadinė paleido lie- žuvį, ar parapijonas patraukė teisman už kokiū nors šmuge- lius, tai kunigo laimė žuvusi.

Kiti buvę kraučiais, anglikasiais ir batų šveitėjais, sten- gėsi tapti kunigais; skuto bulves po septynis ir daugiau me- tų kur užsidarė, kad tik atsiekus tos dienos, kada bus galima nešioti atbulą kalnierių. Ar manot, kad pasiekę to, jaučiasi laimingais, jei neturi prie to pašaukimo?

Kalbant apie laimę, tai tas yra laimingas, kurs yra pasi- tenkinęs tuo, ką turi ir tuo, kuomi jis yra. Toks tai laimin- giausias žmogus.

O ar dručiai kolioja?

MacDonaldas: Dručiai. Tiesiog nenori žmogus ir savo ausimi tikėti. Ir Tif- lise koliojo ir Baku kolio- jo...

Preobraženskis: Ir pa- sakyk tu man, toki miestai! **MacDonaldas:** Tas ne- prigelbsti draugingiems santykiams sudaryti, užtik- rinu tamstą.

Preobraženskis: O aš to ir negaliu suprasti. Ir Trockis bestija nesupranta!

Ar mes toki mažiukai, ar kas?

MacDonaldas (atsidus- damas): Matoma, delegaci- ja nėra prisirengusi spresti tokiems svarbiems klausimais. Pereikime prie ekonominių klausimų. O kada gražysi- te skolas?

Preobraženskis: Skolas? Jums? Anglijai?... Eiti, vy- rai, eikime pietų valgyti... Užsimanė čia mums galvas sukti su savo skolomis!

Liberalas.

Majoro Petro Rusecko.

Berchtesgadeno Alpėse

(Taša)

Jų šeimos slėnyse. Kartais per kiau- ras savaites jie su jomis nesimato. Del legen- dų ir pasakų gausumos jie su piemenimis varžosi, ir, rodos, juos nugalė. Tačiau tos pasakos ir legendos daugiausia ne jų dė- liai sudarytos, ne jie yra jų objektai: bei didvyriais. Tos pasakos, legendos teko jiems daugiausia paveldėjimo keliu.

Kalnuose kadaise gyveno laisvi įstati- mų nevaržomi šauliai medžiotojai ir be- veik tik iš šautuvo jie ir maitinosi, šautu- vu ir savo šeimais laikydami. Pasisekda- vo medžioklė — sotys tam kartui budavo, nepavykdavo — badu mirdavo, skurdas niekados jų pirktelių neapleisdavo. Vė- liau atėjo kunigaikščiai bei karalių įstati- mai ir sunkią antspaudą ant miškų, uolų uždėjo, elnius šakaragus, stirnas, uolų darniausias šokėjas savo globon paėmė, iš- davė mirties dekretą vilkams plėšriesiems, paskelbė karą begailestingąjį visiems ket- tur ir dvikojams miškų plėšikams, panai- kino laisvųjų šaulių medžiotojų gyvenimą.

Išnyko šauliai, laisvi kalnų medžioto- jai, ką del drąsos ir grobio su arais ginčus keldavo. Išnyko jie, bet sakmės legendos jų ir ligi šiai dienai neišnyko, kalnais, pa- kahnais vaikščioja.

Katrą gi Jums, gerbiemieji, tų sak- mių papasakoti? Ar apie tris nuodemin- gus šaulius puikuolius, kurie aukštus ka- lnuos laike pakėlimo medžoje ir garsams bažnyčios į juos atlekus, jie iš Visagalin- čiojo pasityčiojo? Bet Jūs ją žinot. Tai ta, beveik absoliučiai ta pati, ką Jums pa- pasakojau apie tris nuodėmingas pieme- nes, tris kalnų išdidusias gražuoles. Ir „Pramžius“ juos lygiai tuo pat būdu nubau- des, kaip ir tas tris mergeles skaisuoles. Ten, Reutos almėj, kur žuvo trys šauliai, trys išdidę kalnų jaunuoliai, skaudžiosios dangaus rykštės pasiekty, dabar stovi trys aukštos plikagalvės uolos ir gresia čia už- klydusiam kalnų lipikui drąsiajam, ir pri- mena baudžiančiąją dangaus rustybę.

Ar gal papasakoti Jums apie tą Fun- teno ežero krantų šaulį, kuris staiga pra- turėjo, radęs uolį — vos priliptomaj — sidabro tiliarų kietųjų, kuriuos ten velnias malunininkas buvo pabėręs? Bet šios le- gendos metmenį Jūs jau atspėjote, jau ži- note, kad gal gale velnias išgavo šaulio sielą, užvaldė ją ir amžinai verdančioj der- voj paskandino. Ar tai maža tokių pasakų Lietuvoje? Jei bent tik tiek pridursiu, jog ši legenda ir šiandien, ten aukštuos Berchtesgadeno kalnuos tebesitėsia.

Kai audros nurimsta, vėjai nuvargę į Druskos kalno uolas — pasaulij erdvini- gasias — ilsėtis slendna, kai visa debesų šeima į tolimus kraštus viešėti dangaus skliautais iškeliauja, kai mėnulis, žvaigž- džių draugės lydimas, ateina žmonių, pauk- ščių paukštelių, žvėrių žvėrelių nigdyti, pelėdų, apuokų, vilkų plėšriųjų žadinti, tada tai pridėk ausį prie Funteno ežero uolos stačiosios ir išiklausyk. Išiklausęs gi užgersi kalnų krutinėj kietojojo bildesį, užimą nesiliaujančią: tai velnias uolas į ta- liarus sidabrinius mala, kad jais žmonių sielas supirkinėti.

Taip ten, Funteno ežero krutinėj kie- tojoj, tėsiesi tiliarų sidabrinių malunin- ko juodojo, riestaragio, ožkabardžio le- genda prakeiktoji.

Temala riestaragis, tesitėsia jojo sakmė — aš jos čia ir nepasakosiu. Papasakosiu, kai užsibaigs, kai juodasis malunininkas si- dabro kieto tiliarus nustos malės. Nustos gi jis malės tada, kai atsiras toks galunas, kuris kuju sidabriniu vienu matu tą uolą užburta sutrupins.

Dabar tik klausyk, bet klausyk tik tie, kurie širdyje savo motinos paveikslą skaisčiųjį slepiate, jojo spindulių skaisčiųjų lydimi gyvenimo jaunojo takais saldžiai- siais nesuklupdami eįjote.

Išėjo jaunuolis į kalnus aukštusius, Vaemano atšlainėse akmeningose šaulio medžiotojo laimės ieškoti. Išėjo šautuvą per petį persimetęs, šaulių laisvųjų daine-

lę dainuodamas, motinos sengalvės žodžių palydėtas:

— Eik, suneli, eik, skaistasis mano vienturti laimės šaulio paieškoti: stirnos kepsnio paragausim, vilko kailiu apsigaub- sim, aro plunksnoms pasidabinsim.

Eik, suneli, eik, skaistasis — grįžki pirkion mūsų vargingon, grįžki laimės šau- lio lydžiamasai.

Ir pamatė jaunuolis stirmą darniąją šokinėjant, ir pasekė josios į kalnų aukšty- bes, ir užklydo į morenų tyrulus nejau- kiusius, kur jau joks medelis uolų nebe- puošia, šakomis neblinguoja, kur net Vei- muto pušelė kvepiančioji nebeauga, žiemą, vasarą nebžaliuoja.

Ir staiga sutemo dangus, ir sušvilpė nuo ledynų audrų vėjai galingieji, nesuval- domieji, ir sniegas sukuriams ėmė suktyti, ir nusileido iš sutemusųjų aukštybių šalčio piktojo nagai išskėstieji, ir pasigirdo vilkų alkanųjų, uolomis besiginiojančiųjų stau- gimai plėšrieji, kraujo šiltojo betrokštą.

Dingo šauliui kelias atrėpliotas, dingo sniego sukuriuos paskendęs, dingo tamsa baisiųjų gautbas; mirties pražuties šmėkla baisioji jaunuoliui ir akis pažvelgė, gyslos kraują šauliui drąsiajam sušaldino.

Ir praslinko šauliui naktis vargo baisio- ji, ir sušvito diena — nakčiai seselė tikro- ji, kalnuos paklydusiam varguoliui negai- lestingesnė, — sniego sukuriams besukanti, vilkų balsais bestaugianti, mirties šmėkla besišvaistanti.

Vargų kančių valandoj sunkiojoj, siel- varto didžiojo slėgiamsai kreipėsi šaulys jaunasai į Dangų Aukštąjį, kreipėsi šir- džia tyriąja, lupomis nuo šalčio sustingu- siomis:

— Leisk, Visagali, mano motinai, sen- galvėlei, leisk mano gerajai močiutei, mir- tį lengvają, kad manęs, savo vienintėlio, netekus, ilgai badu sunkioju nesikankintų. Leisk, Visagali, jai mirtį lengvają!

Ir žodžius tuos taręs pamatė jaunu- lis, kalnuos užklydęs šaulys drąsusis, kad po jo kojomis iš kalno staigaus, uolos kie- tosios išaugo, staiga išbujojo kedras, ka- lny medis tvirtasis, savo šakomis plačiomis į jaunuolio kojas sustingusias besiremias.

Įkopė jaunuolis, šaulys kalnų drąs- sis, ir medį jam vienam Visagalinčiojo iš- augintąjį, ir leidosi jo šakomis plačiomis, leidosi į slėnį gilųjį, kur jo motinėle, jo sengalvėlė brangioji laukė jojo pirktelėj savo vargingoj, laukė, maldos žodžiais į Aukščiausiajį save beramindama.

Ir kai jaunuolis, kalnų aukštųjų šau- lys drąsusis, prilipo pačios apatinės šakos kedro, kalnų medžio tvirtoj, pamatė kitą kedrą žemiau iš uolos skardžiosios beau- gantįjį, savo viršune pirmojo kedro šakų apatinių besiekiantįjį. Ir įkopė jaunuolis, šaulys kalnų drąsusis, ir kedrą žemiau au- gantįjį, ir nusileido iki medžio šakų apati- nių, kur jo jau laukė kito, žemiau išaugu- sio kedro viršunė galinga.

Ir lipo jaunuolis iš medžio į medį, iš kedro į kedrą, lipo kopėčiomis dangaus stebuklingomis, ir pasiekė uolos sienos pa- pėdės kietosios, ir pasveikino savo moti- nėlę, jįjį savo vienturtėlį pirktelėj vargin- gojoj baimės širdimi belaukiančiąją.

O kai išėjo kedrų plačiašakių žiurėti, niekat tose vietose neaugusiųjų, kuriais jaunasai šaulys, kalnų medžiotojas drąs- sis, nuo uolos stačiosios nusileido — jųjū ten jau nebuvo. Tik siena plika, tik uola skardžioji į miglotas aukštybes kėlėsi, mig- la rukuose nyko, kaip nykus.

6. AUKŠČIAUS MIŠKŲ TAMSIJŲŲ, KUR VIEN UOLOS PLIKOSIOS TUNOJA.

Užkandom ir konjako po truputį išgė- rėm, gudriai manydami, jog daugiau jėgų įgysim, nors jų mums ir taip nestingo. Nokajaus pavaišinti nesigailėjom, gal šiek tiek net ir perdaug. Tačiau konjakas pa- leido jam liežuvį. Pasidarė kalbus, iš savo svajonių rukų lyg išsinerdamas. Kartais gan didelis vargas buvo jį suprasti, nes kal- bėjo tarmiškai, labai neaiškiai. Jo pasako- jimų besiklausant, rodėsi tartum kažko- kia slaptanga uždangala nuo kalnų slinko ir rodė juos bausius, žiaurios, nepermal- danjamus, neišsakomos galybės, savo, nie- kieno nevaržomus įstatymus turinčius.

(Daugiau bus)

PROTOKOLAS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 33-čio ir 6-to Dvime- tinio Seimo, prasidėjusio birželio 23 d., 1924 metų, Redington Hotely, Wilkes Barre, Pa.

PIRMOJI SESIJA.

1. Seimą atidarė SLA. Prezidentas Stasys Gegužis birželio 23 d., 1924 metų, 10 val. ryte, Redington Ho- tely, Wilkes Barre, Pa., pareikšdamas, kad Seimo ren- gimo komisijos parėdymu, Seimas atidaromas su Ame- rikos ir Lietuvos himnais. Delegatai, pildydami Prezi- dento parėdymą, visi sustoja ir padainuoja Amerikos ir Lietuvos himnus.

2. Prezidentas paskiria mandatų patikrinimo komi- sijos M. L. Vasiliauską, A. Praškevičių ir A. Kubilių.

3. SLA. Sekretorė P. Jurgeliutė peršaukia delega- tus vardais, kurių mandatai prisisti į Centrą ir delega- tai sudeda savo mandatų nuorašus, kurie vėliaus su mandatų originalais perduoti mandatų patikrinimo komi- sijai.

4. Prezidentas paaiškina, kad šis SLA. Seimas įvyksta istorinėje mūsų organizacijos vietoje, nes šia- me pačiame mieste 23 metai atgal pradėtas kurti šian- dienis mūsų Susivienijimas, kuomet 1901 metais, S. L. A. 16-tam Seime, pažangieji delegatai, negalėdami ilgiau pakęsti kunigų diktatūros, buvo priversti nuo jų atsiskirti ir tolyn auklėti savo organizaciją jau nau- jais pagrindais paremtą. Todel iki mandatų komisija patikrins mandatus, Prezidentas pakvietė pakalbėti tuos SLA. darbuotojus, kurie buvo delegatais tame is- toriniame SLA. Seime ir vėliaus organizacijos prieša- kyje, ją auklėdami ir naujais pagrindais pertvarkytą beveik išnauroj kurdami. Kalbėjo sekami kalbėtojai: Jonas Tareila iš Waterbury, Conn., Pranas Živatas iš Scranton, Pa., A. B. Strimaitis iš New York City, M. J. Damijonaitis iš Chicago, Ill., J. Gibavičius iš Ed- wardsville, Pa., J. Žemantauskas iš Waterbury, Conn., J. Kazakevičius iš Pittston, Pa., P. Balickienė iš Chi- cago, Ill., J. Skritulskas iš New Britain, Conn. Visi kalbėtojai džiaugėsi mūsų organizacijos pažanga, kad j taip trumpą laiką išaugo į milžiną ir šandien Ameri- kos lietuvių tarpe užima pirmą vietą, kaip tautiniai kultūrinė apdiraude, pašalpos ir labdarybės organiza- cija ir visi linkėjo Susivienijimui šviesios ateities, kad jis išaugtų į milžiną, sutraukdamas po savo sparnu vi- sus Amerikos lietuvius, ypač čionai priaugtantį jaunimą.

5. Prezidentas paskiria Seimo ženklių delegatams prisagstymui delegatę M. Pašukinię iš Mahanoy City, Pa. ir delegatę M. Draugeliutę iš New York City.

6. Mandatų patikrinimo komisija šaukia delegatus vardais, kuriems prisegama Seimo ženklelis ir įteikiama Seimo darbų programos. Iš komisijos raporto paaiškė- jo, kad pirmoje sesijoje užsiregistravo sekami delega- tai:

- 1 kp., Edwardsville, Pa. 1. S. Urbonas, 2. J. Gibavičius, 3. J. Stravinskas, 4. J. Dembauskas, 5. A. Butkevičius, 6. A. Kraužys, 2 kp., Forest City, Pa. 7. D. Gudisaukas, 8. A. Navalinskas, 5 kp., Plymouth, Pa. 9. J. Rimavičius, 6 kp., Plymouth, Pa. 10. M. A. Raginskas, 11. M. Zalietskis, 7 kp., Pittston, Pa. 12. J. Kazakevičius, 13. V. Gradeckas, 14. K. Karsokas, 15. A. Galinskas, 16. A. Rimas, 17. L. Šeporaitis, 18. A. Miliauskas, 19. Dr. F. Aleksaitis, 11 kp., Waterbury, Conn. 20. J. Žemantauskas, 21. J. Tareila, 12 kp., Naticoke, Pa. 22. P. Naujelis, 23. M. Diksa, 24. M. Asadauskienė, 14 kp., Cleveland, Ohio. 25. A. Praškevičius, 21 kp., Detroit, Mich. 26. J. Overaitis, 27. P. Jočionis, 23 kp., Shenandoah, Pa. 28. A. Bredickas, 29. A. Šaukevičius, 24 kp., Glen Lyon, Pa. 30. K. Latonis, 27 kp., Auburn, Ill. 31. A. Kavaliūnas, 30 kp., Scranton, Pa. 32. P. Živatas, 33. K. Zorskas, 34. A. Kubilius, 35. R. Lesajus, 33 kp., Miners Mills, Pa. 36. V. Kubilskis, 34 kp., New Britain, Conn. 37. J. Skritulskas, 38. J. Gerdaukas, 39. B. Salaveičikas, 35 kp., Wilkes Barre, Pa. 40. K. Lučinskas, 41. J. Vaišnis, 42. J. Mickevičius, 43. J. Ruzgis, 44. C. Kasparas, 45. V. Taharas, 46. J. Stankevičius, 36 kp., Chicago, Ill. 47. M. J. Damijonaitis, 48. R. Mizara, 49. J. Buragas, 40 kp., Pittsburgh, Pa. 50. P. Marmokas, 46 kp., Terre Haute, Ind. 51. A. Andriukaitis, 50 kp., Binghamton, N. Y. 52. M. Urbas, 53. P. Balčikonis, 54. J. Bučinskas, 52 kp., Mt. Carmel, Pa. 55. A. Pajaujis, 53 kp., Plymouth, Pa. 56. K. Raklevičius, 54 kp., McAdoo, Pa. 57. J. Milius, 57 kp., Worcester, Mass. 58. J. Salovėjus, 59. V. Navikas, 60 kp., Grand Rapids, Mich. 60. A. Daukša, 68 kp., Lee Park, Pa. 61. S. Vialža, 62. K. Masčinskas, 70 kp., Cliffside, N. J. 63. K. Bukaveckas, 77 kp., Rockford, Ill. 64. P. Aleksynas, 79 kp., Inkerman, Pa. 65. J. Gilvickas, 66. P. Tamošius, 93 kp., Brooklyn, N. Y. 67. A. Mikalauskas, 68. A. Augunas, 69. P. Raškis, 70. J. Siurba, 71. E. Jeskevičiūtė, 72. A. Verkutis, 85 kp., Edwardsville, Pa. 73. J. Parulis, 90 kp., Bridgeville, Pa. 74. S. Bakanas, 75. J. Kazlauskas, 94 kp., Oakville, Conn. 76. A. Kontautas, 95 kp., Coal Centre, Pa. 77. A. Kubilskis, 101 kp., Paterson, N. J. 78. J. Dulcis, 103 kp., Johnson City, Ill. 79. S. Barauskas, 110 kp., Plains, Pa. 80. J. Derius, 81. J. Urbonas, 82. J. Liegus, 83. A. Dzermeika, 115 kp., Wilkes Barre, Pa. 84. J. Nienius,

- 85. J. S. Lopatto, 86. V. Dailida, 87. J. Norkunas, 88. J. Kundrotas, 89. S. Pileckis, 126 kp., New York, N. Y. 90. A. B. Strimaitis, 91. M. L. Vasiliauskas, 92. M. Draugeliutė, 93. S. E. Vitaitis, 94. J. Vitkauskas, 95. J. V. Liutas, 128 kp., Carnegie, Pa. 96. J. Gataveckas, 129 kp., Chicago, Ill. 97. T. Dundulis, 232 kp., Seltzer, Pa. 98. J. Rumbavičius, 134 kp., Chicago, Ill. 99. P. Balickienė, 100. Z. Žilvitenė, 135 kp., Philadelphia, Pa. 101. Dr. E. G. Klimas, 102. S. Kišonis, 139 kp., Chicago, Ill. 103. Z. Klibienė, 104. M. Bacevičius, 152 kp., Braddock, Pa. 105. J. Urbonas, 153 kp., DuBois, Pa. 106. T. Valunas, 155 kp., Bend, Ill. 107. S. Runta, 156 kp., Benton, Ill. 108. J. Gvergždis, 158 kp., Springfield, Ill. 109. J. Kasparavičius, 110. J. Bulota, 159 kp., Collinsville, Ill. 111. A. Metelionis, 160 kp., Donora, Pa. 112. B. Kizas, 164 kp., Frackville, Pa. 113. V. Bačvinka, 181 kp., Herrin, Ill. 114. K. Beniūsis, 185 kp., Indiana Harbor, Ind. 115. P. Rindokas, 191 kp., W. Frankfort, Ill. 116. K. Kubilius, 117. V. Ruginis, 118. P. Develkis, 119. J. Strupinskas, 203 kp., Sebatopol, Pa. 120. J. Pečiukaitis, 121. M. Juozaitis, 204 kp., Tamaqua, Pa. 122. J. Gudisaukas, 205 kp., Schenectady, N. Y. 123. A. Gudžinskas, 208 kp., Chicago, Ill. 124. E. Satkauskienė, 211 kp., Mahanoy City, Pa. 125. P. Kasparas, 126. J. Aleksynas, 127. A. Gegužienė, 128. M. Pašukynienė, 215 kp., Poolville, N. Y. 129. I. Mardosa, 221 kp., Duryea, Pa. 130. V. Glaubičius, 226 kp., Chicago, Ill. 131. Dr. A. Montvidas, 230 kp., Wanamie, Pa. 132. J. Jenceras, 133. P. Sarpalius, 231 kp., Easton, Pa. 134. P. Klova, 241 kp., Kulpmont, Pa. 135. V. Varnelis, 245 kp., Newark, N. J. 136. O. Kaminskienė, 137. I. Urbonas, 246 kp., Plymouth, Pa. 138. K. Zarnauskas, 139. K. Gaidžiūnas, 250 kp., Maspeth, N. Y. 140. B. Vaičiūsis, 267 kp., Wyoming, Pa. 141. K. Baldauskas, 142. M. Baldauskaitė, 279 kp., Sesser, Ill. 143. A. Paskevičius, 286 kp., McKees Rocks, Pa. 144. J. Miliauskas, 303 kp., Shenandoah, Pa. 145. A. Klimas, 146. J. Dagilius, 304 kp., Buffalo, N. Y. 147. M. Garisonas, 308 kp., Zeigler, Ill. 148. J. Bernotas, 149. L. Lastauskas, SLA. Pildomoji Taryba. 150. S. Gegužis, 151. V. Kamarauskas, 152. P. Jurgeliutė, 153. T. Paukštis, 154. J. M. Danielius, 155. A. Mikeliūnis,

7. SLA. Sekretorė pranešė, kad SLA. 3 kp. iš Eli- zabeth, N. J., delegato K. Maziliausko mandato origina- las neprisiūstas į Centrą ir delegatas mandatą tik Sei- me pridavė. Kadangi nežinant kokis delegato stovis Centro knygoje, todėl nutarta pavesti mandatų patik- rinimo komisijai ištirti tą dalyką.

8. SLA. Sekretorė pranešė, kad 60 kp. delegatas P. G. Karalius ir 270 kp. delegatas A. Gudauskas išrinkti pervėlai prieš Seimą sulig SLA. Konstitucijos nurody- mo ir todėl Sekretorė negalėdama tų delegatų priimti, paliko pačiam Seimui išspręsti. Apsvarstius nutarta tiems delegatams suteikti pilnateisių delegatų teisės.

9. Mandatų patikrinimo komisija praneša, kad SLA. 50 kp., Binghamton, N. Y. delegatai M. Urbas, P. Bal- čikonis ir J. Bučinskas; 83 kp., Brooklyn, N. Y., dele- gatas A. Mikalauskas; 160 kp., Donora, Pa. delegatas B. Kizas; 185 kp., Indiana Harbor, Ind. delegatas P. Rindokas; 211 kp., Mahanoy City, Pa., delegatas J. Aleksynas, nepridavė Seime savo mandatų nuorašų. Pasiaiškinus delegatams priežastis delei kurių negalė- jo priduoti mandatų nuorašų, nutarta aukščiau minė- tiems delegatams suteikti pilnateisių delegatų teisės, vienok su ta išlyga, kad jie tų mandatų nuorašus prid- uotų Seimui vėliaus.

10. SLA. Prezidentas praneša, kad sulig SLA. Konstitucijos nurodymu Seimą veda SLA. Pildomoji Taryba ir todėl Seimui lieka tik užtvirtinti Sekretorės pasirinkta pagalbininką. SLA. Sekretorė savo pagalbin- ninku ir antruoju Seimo Sekretorium paskiria S. E. Vi- taitį, kurį Seimas užgria be pasipriešinimo.

Pirmoji sesija uždaryta 12:30 val., nutarus susi- rinkti 2 val. po pietų.

ANTROJI SESIJA.

Antrąją Sesiją atidarė Prezidentas S. Gegužis 2 val. po pietų. Atidaręs sesiją Prezidentas perstato Wil- kes Barre miesto Majorą Hon. Daniel L. Hart, kuris sveikina Seimą ir linki kuogeriausios kloties jo dar- bams. Taipgi pareiškia, kad jis paveda miestą delegatų laisvam naudojimui ir miesto valdžia gatava suteikti Seimui ir jo delegatams visokią pagalbą, kokia tik yra miesto valdžios galėje. Majoro Hart kalbą delegatai sutinka karštais aplošimtais už gražų pasveikinimą Seimo.

1. Delegatų vardoaukis. Antron sesijon pasivėla- vo sekami delegatai: Dr. F. Aleksaitis, A. Kubilius.

2. Nutarta skaityti pasivėlavusiais į sesijas tuos delegatus, kurie ateis 15 minučių vėliaus po iššaukimui vardoaukio. Kurie pasivėlavę delegatai visiškai neuž- siregistravus pas sekretorių, tie bus skaitomi visai ne- dalyvavusiais sesijoje, nors jie joje ir dalyvautų.

3. Nutarta pasiūlyti vardu Seimo užuojautos laiški- buvusiosios Pildomosios Tarybos nariams: Doktorui- Kvotėjui Dr. F. Matulaičiui iš Detroit, Mich. ir Iždo Globėjui K. Varašui iš Pittsburgh, Pa., kurie sunkiai serga.

4. Kad sutaupius brangų Seimui laiką, nutarta 75 balsais prieš 52 bal. pavesti Prezidentui paskirti Seimo komisijas, nes tam neprieštarauja ir SLA. Konstituci-

joje nurodyta Seimų vedimo tvarka.

5. Sekretorė P. Jurgeliutė perskaito praeito SLA. Seimo protokolą, kuris pasilieka SLA. atliktų darbų dokumentu.

6. Užsiregistruoja pirmoje sesijoje nedalyvavę, bet pridavę savo mandatų nuorašus SLA. 11 kp., Waterbu- ry, Conn., delegatai J. Laskevičius ir O. Laskevičienė.

7. Prezidentas praneša, kad dalyvaujanti Seimo se- sijoje laikraščiu korespondentai privalo užsiregistruoti pas prezidentą, nes to buvo prisilaikoma visuose SLA. Seimuose ir tas reikalinga žinoti Seimui, kad vėliaus būtų galima susiekti kas rašė laikraščiuose, jei būtų pa- rašyta kokių netyklumų apie Seimo darbus. Užsire- gistruoja sekamų laikraščių korespondentai: A. M. Au- gunas nuo „Vienybės“, S. Bakanas nuo „Naujienu“, M. L. Vasiliauskas nuo „Lietuvos Žinių“ ir „Lietuvos Uki- ninko“, A. B. Strimaitis nuo „Sandaros“, A. Praškevi- čius nuo „Amerikos Lietuvio“ ir „Dirvos“.

8. Prezidentas praneša jo paskirtų Seimo komisių sąstatą, kuris yra sekamas:

Inešimų Komisija: J. Tareila, 11 kp., Waterbury, Conn., A. B. Strimaitis, 126 kp., New York City, P. Balčikonis, 50 kp., Binghamton, N. Y.

Prašymų, Skundų ir Apeliacijų Komisija: A. M. Augunas, 83 kp., Brooklyn, N. Y., M. J. Damijonaitis, 36 kp., Chicago, Ill., J. Overaitis, 21 kp., Detroit, Mich.

Rezoliucijų ir Spaudos Komisija: J. Nienius, 115 kp., Wilkes Barre, Pa., A. F. Bredickas, 23 kp., She- nandoah, Pa., Dr. A. Montvidas, 226 kp., Chicago, Ill.

Finansų ir Laiškų Skaitymo Komisija: M. Bal- dauskaitė, 267 kp., Wyoming, Pa., M. Draugeliutė, 126 kp., New York City, N. Y., E. Jeskevičiūtė, 83 kp., Brooklyn, N. Y.

Maršalkos: S. Kišonis, 185 kp., Philadelphia, Pa., J. Gilvickis, 79 kp., Inkerman, Pa.

Balsų Skaitytojai: A. Praškevičius, 14 kp., Cleve- land, Ohio, A. Metelionis, 159 kp., Collinsville, Ill.

9. Inešta, kad pasiūlyti Lietuvos Valtiečiųs Liau- dininkams užuojautos rezoliuciją delei jų kovų su juo- duoju klerikalizmu už Lietuvos žmonių laisvę ir ger- buvį. Apkalbėjus inešimą, nutarta pavesti Rezoliucijų Komisijai, kad pagamintų atatinamą rezoliuciją.

10. Prezidentas praneša, kad sekanti Seimo sesija įvyks kitoje vietoje, butent Y. M. C. A. svetainėje, N. Main St.

Antroji sesija uždaryta 4 val. po pietų, nutarus su- sirinkti 9 val. ryte, birželio 24 d., aukščiau minėtoje vietoje.

TREČIOJI SESIJA.

Trečiąją sesiją atidarė SLA. Prezidentas S. Gegu- žis 10:15 val. ryte, Y. M. C. A. svetainėje Wilkes Ba- rre, Pa.

1. Sekretorė peršaukia delegatus vardais. Trečio- je sesijoje pasivėlavo šie delegatai: L. Šeporaitis, K. Raklevičius, O. Kaminskienė. Sekami visai nedalyvavo: T. Paukštis ir P. Raškis — Prezidentas pranešė, kad pastarasis delegatas išvyko namo ir daugiau Seime ne- dalyvaus.

2. Sekretorė pranešė, kad jau gauta iš Centro pra- nešimas, jog SLA. 3 kp. delegatas K. Maziliauskas sul- lig esančių Centro dokumentų buvo suspenduotas, vie- nok jo mokesčių knygelė, kurią pridavė Seime, rodo, kad jis yra pilnai užsimokėjęs ir matomai kuopos kal- tė už mokesnių neprisuitimą, todėl nutarta aukščiau minėtam delegatui suteikti pilnateisio delegato teisės.

3. Skaitoma pirmos ir antros sesijų protokolai, kur- ie priimti su mažomis technikinio turinio pastabomis.

4. Užsiregistruoja p. V. Andrulis, kaip „Laisvės“ korespondentas.

5. SLA. Prezidentas S. Gegužis skaito savo rapo- rtą. Po keletos paklausimų raportas priimtas be pasi- priešinimo. Raportas yra sekamas:

SLA. PREZIDENTO RAPORTAS

Trisdešimts Trečiam ir šeštam Dvimetiniam Susivie- nijimo Lietuvių Amerikoje Seimui.

Wilkes Barre, Pa., birželio 23 dieną, 1924 metų.

Viršininkams ir Delegatams Trisdešimts Trečio ir šešto Dvimetinio SLA. Seimo.

Gerbiamieji:— Sulig organizacijos įstatų ir nuo senai įsigyvenu- sio papročio, šiuomi išduodu jums ir per jumis visiems mūsų organizacijos nariams savo dvimetinį ir iš eilės jau ketvirtą raportą kaip Susivienijimo Lietuvių Ame- rikoje Prezidentas. Pirmoje vietoje yra man labai smagu pažymėti, kad šitas SLA. Seimas yra skaitlin- gausiais delegatais, kas parodo, jog mūsų nariai vis daugiau ir daugiau pradeda organizacijos reikalais ru- šintis ir juos daboti. Tai yra tikrai sveikas draugijos gyvenime apsiereiškinas ir tuomi reikia tik pasidžiaug- ti. Šitas faktas mane labai džiugina ir aš širdingai lin- kiui, kad ateinantieji Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimai kas kartas būtų didesni ir skaitlingesni.

Pirm pranešimo iš mano ir Pildomosios Tarybos dviejų metų darbuotės, manau bus naudingų suminėti keletas faktų, kurie daugeliui iš mus čion susirinkusių bus gan įdomūs. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje is-

torija mums rodo, jog 16-tas SLA. Seimas įvyko šiame mieste 1901 metais, arba 23 metai tam atgal. Minė- tas Seimas yra tikrai istoriniu Seimu, nes nors SLA. ir tapo suorganizuotas 1886 m., vienok, mano supratimu, Susivienijimas tik nuo to istorinio Seimo pradėjo gyventi savo tikrą ir savistovų gyvenimą. Tame Sei- me iš priežasties tų kunigų ir jų pasekėjų savališ- kumo ir intrygų, Seimas ir Susivienijimas skilo į dvi dali. Seimui persiskyrus 43 delegatai, kurių vardai turėtų būti užrašyti SLA. istorijoje aukštinėmis raidė- mis, ir kurių keletą turime šiame Seime, atlaikė Sei- mą, tai yra Seimą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, o kita dalis 16-to Seimo delegatų apkriktįjo savo or- ganizaciją Susivienijimu Lietuvių Rymo Katalikų Ame- rikoje. Didelis tai buvo organizacijai smugis ir skaudi operacija, nes organizacijos kunas tapo padalytas į dvi dali. Mūsų gi Susivienijimas liko be turto ir beveik be narių, vienok musiškiiai jausdamiesi, kad jų pusėje yra teisybė, ką nepoigo ir plati visuomenė pamatė, griežėsi neuilstančio darbo ir ant vietos suaukavę \$15.00 nusprendė siekti savo tikslo. Išsiuntinėjus na- riams atsišaukimus, gauta pritarimas vos nuo 616 na- rių, tačiau rankos nebuvo nuleistos ir nuo darbo neat- sitraukta, o stengtasi kuodaugiausia dirbti ir Susivie- nijimo reikalus tikroj šviesoj pastatyti. Tai tokia yra tuolaikinė SLA. istorija ir taip pradėjęs su \$15.00 iž- de ir su 616 narių į 23 metus Susivienijimas išauga į didžiausią, turtingiausią, tobuliausią ir demokratingiau- sią lietuvių organizaciją.

Smagu yra turėti šiame Seime nors ir nedidelis skaitlius tų didvyrių ir drąsulių, kurie drįso priešintis tų kunigų ir jų pasekėjų užmačioms ir tokiu būdu iš- gelbėjo organizaciją nuo blogų žmonių įtekėms ir pra- mynė takus geresnėn ir švaresnėn ateitin. Štai čia tu- rime gerbiamus delegatus: Damijonaitį, Strimaitį, Ta- reilą, Paukštį, Kazakevičių, Zalietską, Žemantauską ir kt. Mes privalome šiame Seime sudėti šioms didvy- riams didelės padėkos žodžius už jų atliktą didelį dar- bą ir kartu prašyti jų, kad jie būtų visuomet organiza- cijos reikalų sargyboje ir nepaisant kas nesikėsintų ant Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sveikatos, kad jie kiekvienam tokių pataikytų suteikti po toki smugį, kaip kad anuomet suteikė blogos valios žmonėms ir Su- sivenijimo priešams. Nuo savęs, gerbiami didvyriai, aš jums iš širdies linkiu tvirtos sveikatos ir ilgo — lai- mingo pagyvenimo.

SLA. Stovis.

Pastarieji du metai, galima priskaityti mūsų orga- nizacijai kaip du iš geriausių, kuomet nors buvusių mūsų organizacijai metų, nes per pastarus du metų Su- sivenijimas paaugo skaičium narių ir žymiai turtu. Prieš praeitą Seimą arba balandžio 1 d., 1922 metų vi- so narių buvo, skaitant didelių ir vaikų skyrius, 13,147. Gi 1 d. balandžio, šių 1924 metų, narių buvo, skaitant didelių ir vaikų skyrius, 16,115. Nuo 1 dienos balan- džio, 1922 iki 1 dieni balandžio, 1924 metų narių skai- čius paaugo ant 2,968 narių. Tai gan žymus paaugimas.

SLA. turtas prieš praeitą Seimą, arba 1 dieną balandžio, 1922 metų buvo \$393,064.03. SLA. turtas prieš šį Seimą, arba 1 dieną balandžio, šių 1924 metų yra \$580,977.95. Nuo 1 dienos balandžio, 1922 metų iki 1 dieni balandžio, šių 1924 metų, SLA. turtas paaugo ant \$187,913.92. Ką tik dabar suminėti faktai mane labai džiugina ir aš manau, kad jis džiugina kiekvieną, kuris organizacijai trokšta gerovės.

Pildomosios Tarybos Susirinkimai.

Nuo praeito Seimo iki šiam, Pildomoji Taryba tu- rėjo keturis susirinkimus. Vieną tuojau užsibaigus Seimui atlaikė Detroit, Mich. o kiti visi įvyko SLA. namuose, New Yorke. Tuose susirinkimuose buvo pa- daryta daug įvairiais Susivienijimo reikalais tarimų, kurie visi savo laiku yra tilpę organe „Tėvynėje“ ir kuriuos visi nariai skaitė ar bent galėjo skaityti. To- del, aš čion tuos visus tarimus neminėsiu, o paliesiu tik tuos, kurie, mano supratimu, reikalauja atkreipimo ypatingos dėmes. Su tuo tačiau supratimu, kad Seimui bus suteikta paaiškinimai ant kiekvieno klausimo, jei Seimas to pareikalaus.

Didesnės Pomirtinės ir Pašalpos.

Šitas reikalas yra didelės svarbos ir juomi daug na- rių įdomauja. Tačiau sulig Įstatų Komisijos tvirtini- mo, ką ir mes patys maž-daug suprantame, Pildomoji Taryba su Įstatų Komisija be specialio Seimo tarimo negali keisti konstitucijos ir įvesti didesnių pomirtinių bei pašalpų, už tai šitas visas reikalas ir likos paliktas šiam Seimui. Aš tikiuosi, kad Įstatų Komisija priduos Seimui raportą, kuris šį klausimą palies, kartu patari- mus ir nurodymus kaip turime elgtis. Todel iki išgir- sium Komisijos pranešimą, aš nemanau nieko ypatingo šiame reikale sakyti. Pasakysiu tiek, kad reikalas nė- ra pamirštas ir Pildomoji Taryba savo susirinkimuose jį tankiai apkalbėjo.

Prieglaudos Namų Klausimas.

Sulig praeito Seimo nutarimo, specialė Prieglaudos Namų Komisija, nors ne vienbalsiai, vienok pridavė Pil- domajai Tarybai iš savo darbuotės raportus su planais

ir nurodymais. Komisijos raportai buvo skirtingi, du Komisijos nariai, butent p.p. Savickas ir Mažiukna pridavė vienokį planą, o p. Bulota kitokį. Taryba pritarė dviejų Komisijos narių planui, sulig kurio Prieglaudos Namo Fondas, tai yra pinigai pernešama Našlių ir Našlių Fondan. Tas planas buvo paduotas visų narių aubalsavimui ir jau visiems yra žinomos to balsavimo pasekmės. Tokiu būdu išsirišta Prieglaudos Namo klausimas, kuris buvo vienu iš pniausių ir kuris kiekvienam Seime užimdavo nemažai laiko.

Neišmokėtos Pomirtinės.

Kaip paprastai, taip ir praeitas Seimas pavedė Pildomosios Tarybos nuožūrai išmokėjimus neišmokėtų pomirtinių, kurių buvo ir yra susirinkęs nemažas skaitliū. Per tą laiką daug likosi išmokėtų, bet dar yra daug ir neišmokėtų. Neišmokėjimo priežasčių yra įvairių, kurių čionai nemanau minėti, nes tai pasirodytų didelis surašas ir kartu pasidarytų taip sakant, nuobodulio pasaka. Mat prie išmokėjimo pomirtinių kiekviename atsitikime turi būti priduoti tam tikri dokumentai, kuriais remiantis, pomirtinės buna išmokamos. Gi negavus reikalingų dokumentų, išmokėjimas nors laikinai, vienok buna sulaikomas. Todėl, kad neužėmus Seimui perdaug brangaus laiko, aš patarčiau, kad visuose atsitikimuose, kuriuose nebus specialių Seimui prašymų, išmokėjimą tokių pomirtinių palikti. Pildomosios Tarybos nuožūrai, kurį išmokės tik tuomet kuomet gaus ganėtinus dokumentus ir prirodymus.

Rašytojo Šerno Mirtis.

Rugpjūčio 5 dieną, 1922 metų, mirė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje garbės narys amžinos atminties Juozas Adomaitis. geriau lietuvių visuomenei žinomas kaip Dėdė Šernas. Taigi pilydėdamas Seimo nutarimą aš lankiausi jo laidotuvsė, teikdamas jam paskutinį patarnavimą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vardu. Butų galima daug pasakyti apie vėlionį Dėdę Šerną, bet kadangi jis buvo visiems lietuviams plačiai žinomas, jei ne asmeniškai, tai iš jo niekad neužmirštinių darbų, užtat pakaks pasakius, jog Susivienijimas Lietuvių Amerikoje gailisi nustojes savo garbės nario, o abelna lietuvių visuomenė savo darbuotojui ir mokytojui. Buvo ir yra sakoma, jog vėlionis Dėdė Šernas iš Amerikoje gyvenančių ar gyvenusių lietuvių, išskiriant Dr. Šliupą, mokslė sau lygaus neturėjo. Ir kiek jam buvo lemta gyventi per visą laiką, kuomet tik galėjo, musų pilkają liaudį mokino ir švietė. Lai buna jam lengva šios šalies šalta žemelė — išlektis ramiai ir amžinai tautos didvyri. Tavo darbai niekuomet nebus užmiršti!

Permainos Pildomojoj Taryboj.

Prieš praeitą Seimą reguliaris visuotinas narių balsavimas išrinko p. P. A. Dėdyną iš Worcester, Mass. į SLA. Iždo globėjus, tačiau Seime kilus abejonėi apie jo pilietybę. Seimas atsiskak jo išrinkimą užtvirtinti ir pavedė Pildomajai Tarybai tą reikalą iširti. Gi Pildomoji Taryba įgaliojo mane tuomi rupintis. Bet aš ir iki šiam laikui nežinau, ar p. Dėdynas tuo laiku buvo Suvienytų Valstijų pilietybe ar ne, nes ant mano jam rašytų laišku ir paduotų užklausymų, jis man jokio atsakymo nedavė, nors maño laiškus su užklausymais ir apilaičkė. Šito prirodymui turiu nuo p. Dėdyno kvitą, jog jis mano registruotą laišką priėmė. Gi negavęs nuo p. Dėdyno jokio atsakymo, rekomendavau Pildomajai Tarybai skirti iš eilės kitą rinkimuose daugiausiai gavusį balsų, o juomi buvo p. K. Varašius iš Pittsburgh, Pa., kuris tarnavo iki šių 1924 metų kovo mėnesio. Bet jam sunkiai susirgus ir gavus nuo jo žmonos laišką, pareiškiantį, kad p. Varašius sunkiai serga ir kad ant toliau negalės SLA. Iždo Globėjo pareigas eiti, tai Pildomoji Taryba priėmė tą savo domėn, apskelbė jo tuščią vietą ir paskyrė toj vietoj p. A. P. Mikelonį iš Plains, Pa., kaip iš eilės daugiausiai rinkimuose gavusį balsų, kuris dabar tą vietą ir užima.

Paliuosavimas Dr. Kaškevičiaus iš Apšvietos Komisijos.

Dr. Kaškevičius, kuris buvo Apšvietos Komisijos nariu, sunkiai nusidėjo prieš valstijos įstatymus ir už

tai likosi nuteistas į kalėjimą prie sunkių darbų. Pildomoji Taryba jo padėti sužinojus ir norėdama išgelbėti situaciją, paliuosavo jį nuo jam pavesių pareigų ėjimo, o jo vieton paskyrė p. Pr. Bajorą. Už šitą žygi Pildomoji Taryba gavo nuo tulu kuopų ir pavienių narių nemažai papeikimų ir parbarimų, vienok aš buvau tokios nuomonės, kurios ir dabar prisilaikau, kad juo mažiau apie šį nemalonų įvykį viešai kalbėsime, juo bus sveikiau ir Dr. Kaškevičiui ir jo užtarėjams.

Išbraukimas iš SLA. Antano Bimbos.

Antanas Bimba SLA. 83-čios kuopos narys iš Brooklyn, N. Y., sulig Pildomajai Tarybai priduotų skundų ir liudymų, viešai ėjo prieš Susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir įkriminuodamas organizacijos viršininkus, smerkdamas Seimų tarimus, bet tiesiog rašindamas musų jaunuolius nesirašyti prie SLA., nesa, sulig jo pasakas, jaunuoliai prigulėdami prie SLA. tam pa išauklėti tautinėje dvasioje tampa darbininkų priešais, eina streiklauziauti ir tam panašiai. Pildomoji Taryba pareikalavus pasiaiškinimų iš p. Bimbos, jis griežtai atsiskak duoti atsakymą ant užklausimų, sakydamas, kad Pildomoji Taryba neturi jokios teisės jį teisinti nei užklausimus statyti ir kad jis Pildomosios Tarybos teisman nestosias. Tuomet Pildomoji Taryba, nesuradus nieko kito daryti, vienbalsiai nutarė išbraukti minėtą Antaną Bimbą iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių tipo. Šitą nemalonų incidentą aš čionai paminių tiktai kaip įvykusį faktą, o jei Seimas reikalauš, tai atatinkamam laike bus priduoti visi detalai.

Auksinis Konkursas.

Visą praeitą metų turėjom vaju prirašinėjimui naujų narių, užvardintą Auksiniu Konkursu. Originaliai Konkursu laikas buvo skirtas tik šešioms mėnesiams, tačiau vėliau Pildomoji Taryba, tėmdama į konkursu bėgi, atrado daug naudingesniu Konkursą pailginti kitiems šešioms mėnesiams ir tokiu būdu Konkursas traukėsi per visą metų. Tas suteikė musų darbuotojams, taip sakant, parodyti katras ką gali ir kaip tēmijot, tuli gan aiškiai pasizymėjo. Pasibaigus Konkursui sužinojom, jog visose kolonijose buvo lygiai darbuotais, vienok sudėjus viską kruvon, atradau, kad tas vajgas davė Susivienijimui apie 3,500 narių. Užrašai patys už save kalba ir todėl galima vadinti tą vaju pušėtinai gerai nusisekusiu. Čionai yra aišku, kad kas nors turėjo padėti nemažai truso ir todėl prie šios progos lai man bus leista sudėti visiems gerbiamiems SLA. Auksinio Konkursu darbuotojams vardan šios organizacijos, kurios vardu turu garbės kalbėti, mano širdingos padėkos žodžius ir kartu palinkēt jiems geriausio pasisekimo ir nenulsimo jų darbuotėje ir ateityje.

Mano Liga.

Pradžioje rugsėjo mėnesio, 1923 metų, ligos verčiamas turėjau eiti į ligoninę ir pasiduoti operacijai ir iš tos priezasties negalėjau eiti Prezidento pareigi apie per pusantro mėnesio. Tuo mano nuo pareigų ėjimo pasitraukimo laiku, pakviečiau užimti mano vietą SLA. Vice-Prezidentą gerb. V. Kamarauską, kuris tas pareigas ėjo iki aš pasveikau ir iš naujo galėjau stoti darban. Gerb. Kamarauskas atliko visus reikalus, kurie jį pasiekė ir tas man pridavė daug ramumo, nes žinojau, kad SLA. reikalai nenukentės. Užtat šiomi viešai sudedu p. Kamarauskui mano didelės padėkos žodžius.

Abelni Darbai, Patėmijimai ir Patarimai.

Darbus, kurie yra surišti su Prezidento urėdu, stengiausi atlikti taip greit, kaip galima ir visuomet sąmoningai. Darbo turėjau daug ir Prezidento darbas galima sakyti su kiekviena diena dauginasi, kuris daugumui musų narių nėra matomas ir žinomas, vienok jis yra ir turi būti atliktas. Manau, kad gerbiamam Seimui gal bus nors dalinai įdomu sužinoti, jog nuo praeito Seimo iki dabar, aš parašiau 547 laiškus įvairiais organizacijos reikalais. Tie laiški buvo įvairaus turinio ir ilgumo; tankiai reikėjo prirašyti net po keilolišką puslapį, o šiaip peržiūrėjimui įvairių dokumentų ir pasirašinėjimui, tai reikėjo atlikti daug daug tuk-

tančių. Apart to, reikėjo atlikti įvairios kelionės su SLA. reikalais, dalyvauti Pildomosios Tarybos susirinkimuose, turėti įvairius pasikalbėjimus ir t. t. Ir prie šios progos turu ypatingo smagumo pabriežti, jog visuose mano darbuose stengiausi ir laikiausi bešaliskumo ir visuomet turėjau mintyje tik Susivienijimo Lietuvių Amerikoje labą ir gerovę, paliekant įvairių partijų reikalus nuošaliai. Bet nepaisant net šito mano bešaliskumo, atsirado žmonių, kurie matė tinkamu drabstyti purvais ne tik į mane, bet į visą Pildomąją Tarybą ir net į tuos žmones, kurie musų darbuotei pritarė ir ją rėmė. Aš suprantu, jog SLA. Prezidentas ir visa Pildomoji Taryba, iš priezasties stovėjimo prie organizacijos vairo ir aplaikymo tam tikros garbės, kuri yra surišta su jų dinstais, turi apsiimti ir atsakomybę; taipgi pakelti ir kritika. Bet mastant sveiku protu, man regisi, kad kritika turētų būti rimta, švari ir jai turētų būti ganėtinai priezasičių, tačiau ant nelaimės pastaruojū laiku pas mumis išgyveno toks paprotys, kad tulu apskričių suvažiavimuose, nekurių kuopų susirinkimuose, prakalbose, korespondencijose ir tam panašiai, pilna tos „kritikos.“ Ir jau kad „kritika,“ tai „kritika!“ Išvadins tave niekuš, išbars visokiais pasikolijomo žodžiais ir pagaliaus, įtars net žmogžudystėje, o tu jei esi SLA. Prezidentas ar Pildomosios Tarybos nariu, tai turi tylėti, nes jei bandysi už tai pabarti ar sūdrausti, tai bus dar blogiau. Tuojaus gausi vardą darbininkų priešo, Susivienijimo griovėjo ir taip toliaus. Prie tokių aplinkybių todėl tarnauti organizacijai nėra lengva ir todėl aš patarčiau gerbiamam Seimui kreipti rimtos domės į tokius „kritikus,“ kurie patys nežino ką kalba ir tiesiog negali susivaldyti, nes tai yra gėda taip elgtis ir tas tik trukdo Susivienijimo augimą. Vienok aš norėčiau, kad gerbiamas Seimas suprastų, kad šitos patėmijimus aš nedarau kam nors ypatingai, ar su kokiū kerštu, o tik nurodau abelna tos kritikos kenksmingumą. Turėdamas Susivienijimo labą ir gerovę mintyje, aš drjstu gerbiamam Seimui tikrinti, kad juo greičiau Susivienijimas Lietuvių Amerikoje nuo tokių „kritikų“ ir jų „kritikos“ apsisvalys, juo sveikiau jam bus. Tik tuomet ištikrųjų žmogui yra smagu dirbti, kuomet jautiesi ir žinai, kad tavo darbas yra įkainuojamas ir kad tam darbai gauni pritarimo. Žinoma, aš perdaug už pritarimą neruoju, nes rinkimų pasekmės aiškiai liudija, kaip organizacijos nariai man ir Pildomosios Tarybos darbuotei pritaria. Ir todėl prie šios progos aš išreiškiu jiems savo nuoširdų dėkingumą ir kartu užtikrinu, kad jų pasitikėjimo niekuomet nesuvisliu.

Man yra smagu gerbiamam Seimui pranešti, kad aš nemažai darbo organizacijai atlikau, o tik gaila, kad negalėjau daug daugiau to padaryti. Tikiu, jog ateis laikas, o gal ir nepoilgo, kuomet Susivienijimas Lietuvių Amerikoje galės užlaikyti savo Prezidentą prie Centro, tačiau kol-kas dar yra sunku ir negalima to padaryti. Ir kadangi Prezidentas kur kitur sau pragyvenimą turi užsidirbti, tai negalima nuo jo reikalauti, kad jis savo laiką Susivienijimui dykai duotų. Reikia suprasti, kad iki šiam laikui buvo daugiau dirbta iš pasišventimo, negu už algą. Šitą pareiškimą aš nedariau ypatingai apie save, bet kartu ir apie kitus, kurie tą patį dirbo. Užtatai turētų būti aišku kiekvienam, jog mes tik tuomet turėsim teisę reikalauti daugiau darbo, kuomet galėsim ir duosim didesnį atlyginimą. Matote, gerbiamieji, mes gyvename tokioje gadyneje, kuomet kiekvienas, tankiai ir sunkokai turime dirbti del kėsnio duonos.

Užbaiga.

Baigdamas šitos kelis mano pranešimo žodžius, pirmoje vietoje laikau sau už pareigą tarti nuoširdų ačiū Pildomajai Tarybai už jos man pritarimą ir rėmimą mano sumanymų bei patarimų, nes tas sutartinas veikimas stiprino organizaciją ir mano darbą nemažai palengvino. Taipgi sudedu padėkos žodžius Pastoviom Komisijom, Apskričiam, Kuopoms ir pavieniams nariams, žodžiu, visiems tiems, kurie kuomi nors prisidėjo prie augimo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir mano darbų palengvinimo.

Gerbiami atstovai, lai šis Seimas buna pavyzdin-giausiu ir naudingiausiu musų organizacijos istorijoje Seimu. Reikalus, kurie bus jums priduoti, svarstykite rimtai ir šalta, visuomet turėdami omenyje reikalus ne tik savo asmens, o kartu ir tų, kurie jums čionai prisuntė ir kuriuos atstovaujat. Nesa tik taip elgdami, galėsite jaustis, jog savo svarbias pareigas esate pilnai atlikę. Kiekvienam susirinkimui yra būtina reikalinga gera tvarka, todėl maldžiu visų gerbiamų atstovų prigelbėti man tą tvarką palaikyti, o tokiu būdu galėsim atlikti gerus, pavyzdiskus ir naudingus organizacijai darbus. Iš savo pusės aš pasižadū daryti visą, kas tik mano supratimu bus reikalinga tvarkos palaikymui.

Gerbiamam Seimui linkiu kuosekmingiausios darbuotės, o pačiam Susivienijimui Lietuvių Amerikoje linkiu padauginti narių skaitlių ir padidinti turtą taip, kad kuomet prisirtins kitas Seimas, tai kad SLA. turētų dusyk tiek narių, kiek dabar turi ir dvigubai tiek turtu.

Valio Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, valio Jo Trisdešimt Trečias ir šeštas Dvimetinis Seimas!

Su gilia pagarba,
St. Gegužis,
SLA. Prezidentas.

6. SLA. Vice Prezidentas V. Kamarauskas perskai-to savo raportą, kuris priimtas be pasipriešinimo. Raportas yra sekamas:

SLA. VICE PREZIDENTO RAPORTAS

Trisdešimt Trečiam ir šeštam Dvimetiniui SLA. Seimui, Birželio 23 d., 1924 m., Wilkes Barre, Pa.

Gerbiamieji Seimo Dalyviai:— Man, kaip Vice Prezidentui, priseina išduoti tik trumpas raportas, nes gerbiamasis Prezidentas plačiai ir smulkmeniškai pranešė apie visą Pildomosios Tarybos veikimą. Kartoti tuos pačius dalykus butų netikslu ir tik bereikalingai butų gaisinamas Seimui brangus laikas. Todėl aš pasistengsiu tik trumpais ruožais savo darbuotė apibudinti.

Nuo pereito SLA. Seimo, Pildomoji Taryba atlikė keturis suvažiavimus aptarimui organizacijos bėgančių reikalų ir visuose suvažiavimuose dalyvavau. Taipgi stengiausi atlikti kuogeriausiai visus man Pildomosios Tarybos pavesčius darbus.

SLA. organizacijos labai dirbau kiek išgalėdamas ir nei karto neatsisakiau patarnauti bent kuriais reikalais SLA. kuopoms, bile tik išgalėjau ir pajėgiau jų reikalavimus išpildyti. Šių metų laikotarpiu teko pasakyti kelios prakalbos SLA. agitacijos reikalais.

Pagaliau apsirgus SLA. Prezidentui ir nuo 1 d. rugsėjo išvykus į ligoninę operacijai, per visą mėnesį ėjau Prezidento pareigas ir stengiausi tas pareigas atlikti kuogeriausiai kaip galėjau ir mokėjau.

Tai tiek matau reikalingu trumpai pabriežti iš savo darbuotės nuo pereito SLA. Seimo.

SLA. Komisijos ir jų veikimas.

Sulig SLA. Konstitucijos nurodymų, SLA. Vice Prezidentas yra ketvirtuoju visų komisijų nariu su patariamuoju balsu ir sulig musų organizacijoje išgyvenusio papročio Vice Prezidentas turētų paraginti komisijas prie darbo ir duoti iniciatyvos tam jų darbei. Nerkartą rimtai galvoju apie šitas savo pareigas, tačiau visuomet priėjau prie tos pačios išvados, kad norint ką nors veikti komisijose, reikalinga tam lėšų, o ar kokia nauda iš to darbo butų, tai iš anksto sunku pasakyti. Apart to, tulos SLA. komisijos yra renkomos tokiems tikslams, kad prie jų darbo Vice Prezidentui nėra galimybės prisidėti. Pavidžiu: Įstatymų Komisija, Kontrolės Komisija ir Susivienijimo Skundų ir „apelacijų Komisija turi Konstitucijoje aiškiai nužymėtas savo pareigas ir jų darbuotėje Vice Prezidentas negali su jokia savo iniciatyva ar patariamuoju balsu prisidėti. (Daugiau bus).

SLA. SEIMAS.

(Tąsa nuo 1-mo pusl.).

kuriose kalbėjo SLA. Prezidentas S. Gegužis ir Pr. Živatas iš Seranton, Pa. Abu kalbėtojai kalbėjo gerai, apibudindami SLA. organizacijos reikalus ir jos svarbą kiekvieno darbininko gyvenime. Vienok publikos susirinko neperdaugiausiai, gal delto, kad šiltas oras buvo ir daugelis delegatų jau skubinosi grįžti į namus, o vieton lietuvių buvo nuvarginti kitais vakarais.

Seimo Nutarimai.

Seimas tęsėsi penkias dienas ir atlaikė 10 posėdžių, savo darbus užbaigdamas penktadienį, birželio 27 d., apie 6 val. vakare. Padaryta keletas žymių nutarimų, kuriuos SLA. nariai ir „Tėvynės“ skaitytojai matys

iš Seimo protokolo. Iš žymesnių nutarimų galima paminėti sekami: pataisyta keli paragrafai SLA. Konstitucijos; pataisyti pereitų dviejų SLA. Seimų nutarimai, kuriais buvo suvaržyta „Tėvynės“ redakcija ir buvuo, draudžiama laisvai ir atviraai ginti SLA. reikalus prieš pašalinių partijų kišimasi į S. L. A. vidujinį gyvenimą ir puolimą jo darbuotojų; užgirtas Pildomosios Tarybos žygis išmetimo iš SLA. nusikaltusio nario A. Bimbos ir padarytas nutarimas, kad p. Bimbo neturi teisės ateityje įstoti į SLA., kartu įsakant Pildomajai Tarybai pasielgti sulig SLA. Konstitucijos nurodymų su visais tokiems nariais, kurie kels organizacijoje bereikalingą suriūtę ar užtariaus tokius suirutės kelėjus; užtvirtinta visuotinu bal-

savimu išrinktoji SLA. Pildomoji Taryba; išnešta atatinckama rezolucija Lietuvos reikalais ir nutarta pasiųsti pasveikinimas Dr. J. Šliupui, kovojančiam už Lietuvos žmonių laisvę ir teises pažangos ir mokslo platinime Lietuvoje; „Tėvynės“ redaktorium išrinktas dabartinis redaktorius S. E. Vitaitis; sekantis SLA. Seimas nutarta laikyti New York City. Tai tiek matau reikalo pažymėti iš svarbesniųjų Seimo nutarimų, neskaitant visos eilės smulkesniųjų nutarimų, kurie padaryti organizacijos reikalais. Beto, norisi pažymėti ir tas faktas, kad į Seimą susištasa aukų įvairiems reikaloms kartu su SLA. kuopų ir darbuotojų pasaveikinimais, kurių buvo apie 55, viršaus 600 dol. Taipgi ir Tautiški Centai, kurių buvo

apie 3,000 dol., paskirstyta didžiumoje įvairiems tautos ir Lietuvos reikalams. Abelnai, mant, šis SLA. Seimas buvo gana rimtas ir tvarkingas. Tiesa, buvo keletas momentų gana karštų ir nekurie delegatai gal ir bereikalingai įsikarsčiavo, bet tas įvyko del to, kad vieniems rupėjo SLA. labas ir gerovė, kitiems rupėjo apginti savos ambicijos ir diskredituoti organizacijai dirbančius žmones. Vienok ir tie karštesni momentai nepajėgė užstelti delegatų gero upo ir pilno atsidavimo SLA. reikalams. Todėl galima laikyti šį SLA. Seimą pilnai pavykusiu ir daug naudingo darbo organizacijai atlikusiu. Wilkesbariečių Svetingumas. Teko išgirsti ne iš vieno de-

legato, kad vietiniai SLA. darbuotojai yra labai draugingi ir svetingi žmonės. Netik Seimo Rengimo Komisijos nariai, kuriais buvo sekami darbuotojai: Jonas J. Nienuis, Jonas G. Alenskas, Kostas Demikis, Juozas Mickevičius, Jonas Stankevičius, C. S. Kasparavičius, Jurgis Ruzgis, V. J. Tabaras, Pranas G. Kupstas, Jonas Zakievičius, Jonas Norkunas ir Silvestras Pileskis, stengėsi visais galimais būdais delegatams patarnauti ir visus pavažiinti, bet ir pašaliniai SLA. nariai kuopukiausiai delegatus vaišino. Ypač tuo pasižymėjo Jurgis Vaišnis, kuris buvo ir Seimo delegatu. Istikrųjų tokio wilkesbariečių SLA. darbuotojų vaišingumo ilgai neužmirš šio Seimo delegatai. Visur dalyvavęs.

SLA. 5-to APSKRIO KUOPOMS. SLA. 5-to apskričio pusmetinis suvažiavimas įvyks 27 d. liepos, 1924 m., sekamu antrąšiu: Lietuvių Svetainėj, 180 New York Ave., Newark, N. J. Prasidės 10 val. ryte.

Visos šios apylinkės kuopos išrinkite savo atstovus į šį suvažiavimą. Atstovų galima siųsti vieną nuo kiekvienos dvi-desimties narių ir vieną nuo didesnės to skaitėaus pusės. Įduokite savo atstovams raportus apie tai kiek narių priraše į Susivienijimą jusų kuopos darbuotojai, užsiregistravusieji konkursan.

Taipgi, kurios kuopos dar nėsate pasimokėję mokesties į apskritį įduokite savo atstovams, kad jie atvežtų suvaži-

Redakcijos Atsakymai.

E. K. Šiurmatienei, Carnegie, Pa. Tamstos polemikos S. L. A. 3-čio apskr. sekretoriui, p. S. Bakanui, „Tėvynėn“ nedėsi-me. Tamsta nieko tuo klausimu nepaaiškini, o tuo tarpu nepamatuotai kolioji p. Bakaną. Rašinėli paliekame Redakcijos archyve.
Dr. A. L. Graičunui, Chicago, Ill. Tamstos siunčiamų rašinėlių sunaudoti negalime, nes juose Tamsta nepamatuotai kaltinti SLA. organizacijai dirbančius žmones.

Butų gerai, kad ir naujų sumanymų apskričio reikaluose atsivežtų atstovai nuo savo kuopų. E. N. Jeskevičiūtė, SLA. 5-to Apskr. Sekr.

A. Lukošius M. Kazunas

Birželio 11 d. pasimirė žymus...

Velionis Lukošius buvo laisvų...

1894 metais jis atvyko į...

Rugpjūčio 6 d., 1901 m., ap...

Keli metai atgal velionis tapo...

d. amžinai persiskyrė su tuo...

— Prašyčiau Tamstos palai...

— Brolinuk, kiekvienam biz...

Rodos, 1907 metais susikūrė...

žias gerb. Petrausko operetes...

Kilo sumanymas Shenandoah'ryje...

— Prasyčiau Tamstos palai...

— Kodel nepadedi bankan? —

— Tai, mat, su tais bankais...

Nors Kazunas buvo biznie...

— Brolinuk, kiekvienam biz...

Rodos, 1907 metais susikūrė...

— Ir išėjo su tuo žmogumi p...

Tai tokiu žmogumi buvo ve...

Velionis Lukošius palaikomas...

Naudingos Informacijos

Praneša FLIS. Lietuvių Biuras.

JUNGTINIŲ VALSTIJŲ ANGLIES ŽEMĖS.

Jung. Valstijų anglies žemės...

Svarbiausios anglies žemės...

Kietosios anglies apylinkė...

Vidurinės minkštosios ang...

Daugelis iš anglies žemių...

giminių, draugų ir pažįstam...

Gaila — neapsakomai gaila...

Lai buna lengva ir ramu il...

Velionio draugas dzukelis.

nes vietas, kaipo inžinieriai...

ATEIVIS IR LEGALĖS PAGALBOS DRAUGIJA.

Ateiviui, atvažiuojant į šią...

Legalės pagalbos organizaci...

— Pasirūpinkite su Gydytoju...

— Turi savo kūdikį laikyti sveiku...

— Turi savo kūdikį laikyti sveiku...

— Turi savo kūdikį laikyti sveiku...

— Yra faktas, kad vaikai dažniau...

— Skaityt kitas straipsnius kas...

legalės pagalbos draugija pri...

Kaip gali legalės pagalbos...

Panašiuose atsitikimuose re...

Nekuriuos aplinkybės kartais...

Legalės pagalbos draugijos...

Vyro nusidėjimai pasilieka...

Yra labai kvaila pelė, kuri tik...

— Jei tavo kūdikis naktį verkia...

— Tokiais atvejais turėtumėte...

— Eagle Pienas buvo priimtas...

— Jei nežinai kaip vartoti...

— THE BORDEN COMPANY

ŽMONIŲ SVEIKATA

F. L. Inf. Service Straipsniai.

PELLAGRA.

Senesniais laikais, žmonės mažai teįdomaudavo sveikata arba žinomais faktais kaslink ligų. Spėjant iš didelės daugumos laiškų, gaunamų visoje Sveikatos Skyriaus, visuomenė greit pradeda atjausti faktą, kad sveikatos ir ligų priežastis žinojimas yra daug svarbesni, negu žinojimas daugumos dalykų, mokinamų visoje mokyklose.

Pellagra yra liga gana gerai žinoma nekuriuose Jungtinių Valstijų dalyse. Nors gali ir nekuomet netekti matyti tokia liga, vienok faktai apie ją, jei gerai suprantami, išmoks labai svarbią lekeiją, butent, svarbią sveikatai tinkamo valgio ir pavojus tokio valgio, kuris nors ir užtektinas, bet neturintis bent kurių svarbių reikalingumų.

Pellagra yra žinoma kaip kuno sudėjimo liga. Ji apima visą nervų sistemą, virškinimo organus ir odos ir gali labai ilgai užsitęsti. Jos susilpninimo kuno pasekmės gali būti ilgi invalidizmo metai ar gali užsibaigti proto netekimu.

Pellagra yra senai žinoma Italijoje, nekuriuose senosios Austrijos dalyse ir Rumunijoje, kaip svarbi sveikatos problema ir nebuvo žinoma Jungtinėse Valstijose iki penkiolikos metų atgal. Ji užpuola abi lytis visuose amžiuose, bet dažniausiai užaugusias moteris — šeimininkes ir vaikus, ir yra priežastimi įvairių nusilpnėjimų, kurie nekuriuose atsitikimuose veda prie proto netekimo ir didelės dalies mirėjų.

Nekuriuose šalyse, kur ta liga buvo studijuojama, buvo manoma, kad ta liga pavojus nuo valgyto sugedusių kornų. Ta liga taip staigiai pasirodė ir greit išsiplėtė, kad buvo prieita prie to išvados, kad ta liga užkrečiama. Bet gydytojai atrado, kad nekuriuose atsitikimuose žmonės valgė kornus, o kiti mažai arba visai kornų nevalgė, o vienok sirgo ta liga, taip kad užsikrėtimo teorija buvo galutinai priimta.

Ginčai, kurie tuomi sykiu iškilo kartu su išgaščių iš priežasties ligos plėtojimosi, privertė Viešos Sveikatos Departamentą pradėti tyrinėti tos ligos ypatybes. Pirmiausiai buvo daromi bandymai su beždžionėmis ir kitais sutvėrimais, kuriems buvo duodami pagėdę kornai, bet tas neprivedė prie ligos. Vėliau buvo bandoma užkrėsti ta liga žmones, kurie tam tikslui pasisiulė. Bet ir tas jokių pasekmių nedavė.

Gale, dvylikai žmonių pasisiulius, jiems buvo duodamas maistas, toks pat, kokį valgė žmonės pellagra sergantį. Už šešių mėnesių pusė tų žmonių apsirgo ta liga. Ir ant galo prieita prie to išvados, kad netinkamas, neužtektinai maistingas valgis buvo tos ligos priežastimi.

Tuomi buvo pertikrinta, kad tinkamu maistu pellagra su savo pavojingomis pasekmėmis galima sulaukyti ir išgydyti. Bet kyla klausimas: Koks tas tinkamas valgis, kuris sulaukys ir išgydys tą ligą? Tas dar nėra surastas; bet yra žinoma, kad sulaukiantieji ir gydomieji elementai randasi šviežiame piene, jautienoje, ir spėjama kad ir kituose mesiškuose valgiuose, kaip kiaulienoje, žuvyje, vištose ir kiaušiniuose. Ant nelaimės, šie valgiai yra brangiųjų tarpe ir žmonėms reikalaujantiems jų daugiausiai, iš priežasties neturto yra neprieinami.

Nors visuomet skaitomas kaipo brangus valgis pienas, turintis visas maisto reikmenis, gali būti skaitomas pigiu, nežiurint kiek už jį reiktų mokėti.

Yra priežasčių tikėti, kad gali būti kitokių valgių, sulaukiančių pellagra, kurie būtų pigesni ir tiek pat galingi, o gal ir galingesni. Delto Sveikatos Skyriaus tyrinėtojai nesiliauja studijuoti ir vis turi viltį, kad kada nors suras tokius valgius, su kurių pagalba bus galima lengviau ir greičiau panaikinti pellagra.

KĄ REIŠKIA SKAUSMAS.

Gal nėra nė vieno žmogaus, kuris nebūtų susipažinęs kokioje nors formoje, su jausmu žinomu kaip skausmu. Paprastai ši pažintis su nemaloniu ir dažnai pavojingu ir ypatingu kentėjimu įgyta. Gali būti ir tas, kad matant kitus kenčiant, sukelia supratimo ir atjautimo skausmo jausmus.

Skausmą galime išaiškinti kaipo keistą, ypatingą jausmą, atsirandantį kune. Šis jausmas gali būti nelygus, kartais lengvas, o kartais begalo smarkus. Simptomai pacina nuo suirimo kokios nors kuno dalies: nuo ligos arba nuo smarkaus sužeidimo. Trumpai sakant, skausmas yra ženklu, kad kas nors jau negerai. Jis gali būti pavojingu arba ne. Yra tai specialus jausmas, gamtos parupintas, kad palaikius ir apsergėjus žmonių. Yra tai sveika proto reakcija kokiam nors sužadimui.

Yra keletas svarbių faktų paliečiančių skausmą, kurie yra gerai žinomi, bet neužtektinai atjaučiami. Pavyzdžiui, dauguma moterų pakenčia daugiau skausmo, negu vyrai. Yra taip pat žinoma, kad skausmas labiau jaunesnių jauniems. Skausmo jausmas taip žmoguje išsivystęs, kad kas kart atsikartoja dažniau ir darosi skaudesniu. Prie to, dabartinis gyvenimas ir darbo padėtis pastato žmogų labiau artimu prie sužeidimo ir taip pat prie skausmo, negu seniau.

Skausmas savaimi nėra liga, bet kokios nors ligos išdavys, kurį tam tikra da-

lis smegenų praneša žmogui. Pavyzdžiui, danties skaudėjimas yra pagedusio ar išpuvusio danties ženklų. Netik reikia tuojaus ieškoti palengvinimo pas atsakančių dantų gydytoją, bet reikia stengtis, kad išvengus panašaus atsikartojimo. Reguliariai lankant dantų gydytoją, kol dar skausmo ženklo nėra, yra protingas nusistatymas.

Skilvio nemalimo skausmai yra persergėjimai prieš netinkamo valgio vartojimą ir greito valgyto parotį. Dažnai toki skausmai pranašauja pavojingą ligą. Nežiurint kaip nebūtų, toks skausmo ženklas neturi būti nepaisomu. Kuomet tinkami valgio parotiai nieko negelbsti, tuomet geras išegzaminavimas ir gydymas yra reikalingas. Naudojant visokius vaistus tikėtai laikinai pagelbsti ir užslopina svarbius skausmo ženklus.

Galvos skaudėjimas dažnai reiškia protestą prieš persivalgymą. Kartais yra iš priežasties akių skaudėjimo. Nekuriuose atsitikimuose galvos skaudėjimas yra labai pavojingos padėties ženklų — kaip tai, smegenų sutinimo, akies nervų pagedimo, kraujo kimo ir kitų ligų. Net saulės nudegimo skausmas, nors menku atrodantis, yra persergėjimu prieš staigų arba per ilgą laikymą odos prieš saulę.

Skausmo laipsnis neparodo kiek kunas sužeistas. Yra labai pavojingų padėčių, kuriose skausmo arba visai nėra, ar tėra tik tiek mažai, kad kartais suklaidina. Pavyzdžiui, staigus apendicitis apsirėškimas kartais atsitinka be skausmo, tik su dideliu karščiu ir smarkiu širdies plakimu, nors nevisuomet viskas apsirėškia. Džiovos liga paprastai esti be skausmo. Gali net nebūti skausmo labai pavojingų ligų — difterijoj.

Vidaus organai, kaip pilvas, širdis ir inkstai prastai sutvarkyti skausmo ženklų perdavimui. Todėl, svarbiuose šių organų suirimuose, skausmas neapsirėškia. Smarkus, bet kartais tikėtai laikinas galvos skaudėjimas gali ir negali būti pavojingu. Inkstų liga vadinama „Bright's disease“ irgi neturinti skausmo, bet gali būti pragaistinga.

Adenoidų plėvelė, išlengvo augdama ir uždarydama vaiko per nosį kvėpavimą, retai kada duoda skausmo ženklus. Bet blėdies daug pridaroma. Taigi aišku, kad skausmas, kuomet jis apsirėškia, kaipo pranešas ligos, nevisuomet praneša pavojingą ligą. Vienok yra spėjama, kad 90 nuošimčių visų ligų prasideda su skausmu arba skausmas apsirėškia kokiam nors ligos periode.

Abelnai, yra dvi skausmo rūšys. Viena žinoma kaipo objektyvė, yra iš priežasties matomo sužeidimo, ligos ar kito kuno suirimo. Kita yra subjektyvė, priežastis, kurios nematoma. Aiškiant skausmą, reikia atsi-

žvelgti į protinę padėtį, sveikatos laipsnį ir fizinius atradimus.

Nesąžiningi žmonės visuomet manė, kad skausmas yra pavojingos ligos ženklų. Tuomet jie galėdavo parduoti brangių, nereikalingų ir kartais pavojingų vaistų tiems, kuriems budavo reikalingas atsakantis gydymas. Minties padavimo galė yra tokia, kad dauguma žmonių, perskaitę vaistų apgarsinimus, išivaizdina visokias ligas. Užsibaigia netinkamu patarimu ir gydymu, taip kad tikra liga nėra sužinoma ir taip tęsiasi ne kiek nepalengvinta.

Kartais skausmas esti kantriai kenčiamas su greito pasigerinimo viltimi. Vietoj paklausius pavojaus ženklų ir ieškojus palengvinimo pas atsakančių gydytoją, žmogus kenčia skausmuose. Tuo tarpu liga, palyginant su išlengvo degančia ugnimi, žengia pirmyn ir pasidaro nebeišgydoma. Dauguma dar gi neatskiria skausmo nuo ligos, manydami, kad jau sveiki, skausmui pranykus. Vienok tai gali būti pavojingas apsirėškimas, ypač delto, kaip jau žinoma, kad svarbiausios ligos apsirėškia be skausmo.

Skausmo kontroliavimas kartais esti neuzsitiktinas ir sunkus. Reikia nepamiršti to, kad kur skausmas gydymui kenkia, kaip sąnariuose, negalima duoti tinkamo mankštavimo delto, kad kiekvienas judėjimas priduoja skausmo. Ant galo, skausmas yra

vienu iš gamtos svarbiausių įrankių žmonių persergėjimui, kad jų protinė ir fizinė lygsvara suardyta. Skausmas atkreipia dėmesį ir tuomi yra persergėjimo ženklų. Jei jis tęsiasi, šis jausmas iššaukia visišką ir atsakančią investigaciją. Yra pranešimas, kad neviskas gerai arba kuri nors kuno dalis sužeista, ir jei nepalengvinama, pasekmės gali būti visiškias arba neatitašomas nuostolis.

Skausmas, budamas ženklu arba persergėjimu, kad padėtis reikalauja prižiūrėjimo, lošia labai svarbią rolę. Todėl, nežiurint kokiu būdu bus stengiamasi sulaukyti skausmą, bus atlikta svarbi pareiga, nes bus stengiamasi sužinoti ligos priežastis. Kartas nuo karto fizinis išegzaminavimas yra geriausias budas išvengti skausmų ir nėra patartina laukti, kol jau skausmas apsirėškia.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikata.

DĖL NEVIRINIMO

sustiprinimo nusilpnėjusių ir stokos apetito vartok

SEVERA'S BALZOL.

Abelnas stiprintojas vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, pasugdo virinimą, reguliuoja atidalinimus, stiprina organus prie normališkos veikmės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

DIRVA

Mokslu, Literatūros ir Politikos Savaitraštis

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams \$2.00
Lietuvon metams \$3.00

Pusei metų pusė kainos.

„DIRVA“
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos“ Agentura Siūnčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS
739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

V I E N Y B Ė
Liaudies Universitetas.

Tas, kuris turi 37 metų „Vienybės“ kompleksus, turi namuose turtą, kurio kultūrinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus „Five Foot Book Shelf“ išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviename numery „Vienybės“ kultūros turas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite „Vienybę“ kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.

V I E N Y B Ė,
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK
“AMERIKOS LIETUVI”

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų mokslinių straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninių kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvi, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:
“AMERIKOS LIETUVIS”
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Naujas Savaitinis Amerikos Lietuvių Laikraštis
“V A R P A S”
EINA KAS ŠEŠTADIENIS

Kaina Metams Sav. Valstijose \$2.00
Pusei metų 1.00
Užsieny ir Lietuvoj metams 3.00
Pusei metų 1.50

Jeigu norit pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, skaitykit „VARPA“, kuris, nieko neužkabindamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Indėk į konvertą dvidolerinę (\$2.00) ir pasiūsk „Varpo“ Administracijai, o gausi jį.

„V A R P A S”,
3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotais Veikalais Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išsivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsiskysite, tuo greičiau apsipazinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50
Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:
“TEVYNES” ADM.,
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

Biznieriai Garsinkitės „TEVYNEJE“.

Kuopu Susirinkimai

Wyoming, Pa. SLA. 267
kuopos susirinkimas įvyks liepos 9 dieną, No. 2 Hose House svetainėje, Third St. Visi nariai kviečiami skaitlingai atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokeskis. Turime ir kitų svarbių reikalų apsarstyti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 267 kuopos.
M. Baldauskas — sekr.

Brooklyn, N. Y. SLA. 76 kp.
pusmetinis susirinkimas įvyks subatos vakare, 7 val., liepos (July) 12 dieną, 1924 m., svetainėje po num. 33 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo mokesčius į 76 kuopos kasą. Atsiveskite naujų narių prirašymui prie SLA. 76-tos kuopos.
A. Sendrauskas — sekr.

Greenfield, Mass. SLA. 297 kp.
pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 13 d., 2 val. po pietų, 19 Elm St., pas Albertą Tamulį. Malonėkite visi nariai atsilankyti į susirinkimą ir užsimokėti užvilktas mokeskis. Atsiveskite naujų narių prirašymui prie SLA. 297 kp.
S. J. Kazlauskas — fin. sekr.

Buffalo, N. Y. SLA. 304 kp.
susirinkimas įvyks 13 d. liepos, 2 val. po pietų, Liberty Hall, 1993 Niagara St. Visi nariai ir narės malonėkite susirinkti, nes bus išduoti delegatų raportai iš SLA. 33-čio Seimo. Taipgi neužmirškite užsimokėti užvilktas mokesčius. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 304 kuopos.
J. Miliauskas — sekr.

Grand Rapids Mich. SLA. 60 kp.
susirinkimas įvyks liepos 6 d. Visi nariai atsilankykite, nes bus Seimo delegatų (atstovų) pranešimas apie S. L. A. nusprendimus Seime ir kuopos stovio atskaita per 6 mėnesius.
J. P. Smilgius.

Amsterdam, N. Y. SLA. 272 kp.
susirinkimas bus liepos (July) 6 d. (nedėlioje), 1 val. po pietų, A. L. K. svetainėje, 17 Liberty St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti kuokskaitlingiausiai ir atsiveskit naujų narių prirašymui prie SLA.
Valdyba.

So. Manchester, Conn. SLA. 207 kp.
pusmetinis susirinkimas bus liepos 6 d. Meldžiu visų narių atsilankyti, nes bus daug svarstymo ant šio susirinkimo.
M. Zurauskas — sekr.

Chicago, Ill. Pranešame visiems SLA. 129 Rp.
nariams ir narėms, kad susirinkimas yra perkeltas į antrą nedėdienį. Taipgi SLA. 129 kp. persikelia į kitą svetainę ant Cullerton St., arba buvus 20th St. ir ant May St. Svetainė vadinas Dvorak Park. Sekantis susirinkimas įvyks liepos 13 d., 1924 m., 2 val. po pietų. Nariai bus kviešti į susirinkimą per atvartutes.
P. Janušaitis — rašt.,
Stasys K. Grišius — pirm.

W. Scranton, Pa. SLA. 143 kp.
pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 7 d., 1924, visiems nariams žinotinoje vietoje, apie 7 val. vakare. Malonėkite visi atsilankyti, nes kitaip turėsite užsimokėti pabaudą.
Kazys Genys — sekr.

Schenectady, N. Y.
Pranešu visiems nariams, kad SLA. 205 kp. susirinkimą pakeisti iš nedėlios į paprastus vakarus per 3 mėnesius. Sekantis susirinkimas bus liepos 4 d., 7 val. vakare, Lietuvių Klubo svetainėje, 703 Windsor Ter. Pribukite visi, nes turime svarbių reikalų ir bus išduotas

delegato raportas iš SLA. Seimo.

A. Gudžinskas — sekr.
Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kp.
bertaininis susirinkimas įvyks liepos 6 d., 2 val. po pietų, M. Ambrzevičiaus svetainėje. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti į sekantį susirinkimą, nes turėsime daug reikalų apkalbėti. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 52 kuopos.
J. Kijauskas — sekr.

Detroit, Mich. SLA. 200 kp.
pusmetinis susirinkimas įvyks 6 d. liepos, 2 val. po pietų. Sv. Jurgio parap. mokyklų, Westminster ir Cardoni Ave. Visi nariai ir narės yra kviečiami skaitlingai susirinkti į šį susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų apsarstyti. Šiame susirinkime turėsime išrinkti darbininkus į busentį išvažiavimą ant Sugar Island rugpjūčio 3 d. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 200 kuopos.
P. Karpšius — sekr.

So. Boston, Mass. SLA. 43 kuopos
susirinkimas įvyks liepos 11 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėje, kampas E. ir Silver gatvių. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti skaitlingai ir užsimokėti užvilktas mokeskis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 43 kuopos.
Komitetas.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos
mėnesinis susirinkimas įvyks 6 d. liepos, 2 val. po pietų, 314 E. Market St. svetainėje. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes yra daug bėgančių ir svarbių reikalų apsarstyti. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 115 kuopos.
S. Piliukis — sekr.

Lietuvos pilietė Salomėja Petruševičienė
iš Pakruojaus miestelio, šiaulių apskrčio praneša, kad jos vyras, Jokubas Petruševičius iš Podbiržės valsčiaus atvyko Amerikon 1913 metais ir dirbo Serantone anglų kasyklose. Yra gandy, kad Jokubas Petruševičius žuvges kasyklose. Tad šiuo Lietuvos Respublikos Atstovybė prašo visų, kas žino apie Jokubo Petruševičiaus likimą, malonėti pranešti Atstovybei Vašingtone.
Lietuvos Respublikos Atstovybė S. A. V.

Lietuvių Biuras
prie Foreign Language Information Service, 119 West 41-st Street, New York City, ieško žinių apie Juozą Rush, kuris gyvena 1439 S. 49-th Street, Cicero, Ill.
Kas galėtų suteikti kokių žinių malonėkite pranešti.

Dr. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH.
Valandos: 12-2 p. m. ir 6-8 p. m.

NEW YORK BREMEN
I R I Š LIETUVOS VIA BREMEN Ant puikiausio ir didžiausio Vokietijos laivo COLUMBUS Tiktai aštuonias dienas ant vandens. Ne piliečiai gali pasivečiuot su savo giminėmis užrubežyje ir sugrįžti bėgyje dvylikos mėnesių į Amerika. Toki pasażieriai nebus priškaityti prie kvotos. Del informacijų kreipkitės prie vietinio agento, arba 32 Broadway, New York

NORTH-CERMAN LLOYD
Skaityk Gyvenimą Visą Gyvenimą! G Y V E N I M A S MĖNESINIS GRYNORO MOKSLO ŽURNALAS Leidžiamas MOKSLO DRAUGU Redaktorius Dr. A. KARALIUS Gyvenimas kiekvienam svarbus, malonus, reikalingas ir naudingas. Gyvenime surasite paskutines mokslo naujienas. Gyvenime mokslas yra išdėstomas taip aiškiai, kad kiekvienas lengvai gali suprasti kadir keblius dalykus. Gyvenimas netar naują jokiom partijom ar sektoms, bet tik vienam grynajam mokslui, kurs siekia pažinti tikrą tiesą ir tikrenybę. Nepraieiskit nei vieno gyvenimo numerio. — Išrašykite Gyvenimą visiems metams. — Tapkite Mokslo Draugais. — Gyvenimo vieno numerio kaina 20c. — vieny metų prenumerata \$2.00. Siųskite užsakymus ir laiškų šiuo adresu: G Y V E N I M A S, 3303 So. Morgan St., Chicago, ILL.

TURĖKITE VAKACIJAS CATS-KILL MOUNTAINS.

Je i kas is lietuviu myletu turēti vakacijas New Yorko valstijoje ant ukēs, tai galite atsiaukti i mane, aš nurodysiu vietą. \$17.00 už suaugusią ypatą; \$10.00 už vaiką i savaitę. Atsiaukite šio sezono bėgyje. Rašykite: M. SLAKYS, Accord, N. Y., c/o D. E. Schoonmaker.

EKONOMISKOMS MOTERIMS.
Jūs žinote, kad kiekviena šeiminnė reikalinga mažiau ar daugiau savo namuose tam tikrų mažų reikmenų, kaip tai: skauradų, puodų, piaujamų įrankių, indų, asuočių ir daugelį kitų panašių dalykų. Todėl laiks nuo laiko jos priverstos daprkiti šitų reikmenų, kad papildžius susimūšius indus, arba pilnai aprupinti savo virtuvę reikalingais daiktaitais. THE BORDEN KOMPANIJA, kad supazindinus daugelį šeiminninkų su savo pieno rūšimis ir su dovanoimis, kurias duoda, padaro specialj šeiminninkams pasiulymą. Kitoje dalyje šio „Tėvynės“ num. išspausdiname tų specialj pasiulymą šeiminninkams. Todėl perskaitykit, išpildykite kuponą ir susipažinkit su Star ir Magnolia pienu.

ANT PARDAVIMO UKĖ PRIE EŽERO
180 akrų, apie 100 akrų dirbamos lygios be akmenų žemės, kita dalis miškas ir ganyklos. 15 kambarių stuba, kita stuba 12 kambarių ir šaltinio vanduo bėgantis į stubą. 2 didelės barnės ir kitos mažesnės triobos. Diktas sodas obelių. Prie pat miestuko (state road). Prie didelio ežero galima žuvaut, maudytis ir su botu plaukiot. Šita vieta randasi nepertoli nuo Norwich, Conn. Parsiduoda visai pigiai todėl, kad šeimynoje buvo mirtis.

UKĖ SU GYVULIAIS
125 akrai, 70 dirbamos žemės, 3 kambarių stuba, 2 kutės, vištinkai, 7 karvės, 3 veršiai, 50 vištų, 3 antys ir visi pašėliai ir taipgi visi ukės įrankiai. Praktė \$3,900 ir lengvos išligos.
70 AKERIŲ UŽ \$2.600.
30 dirbamos žemės, 5 kambarių stuba, didelė kutė, 3 mylios nuo miestuko.
10 AKERIŲ TIK \$900.
Visa dirbama žemė, nauja dar neuzbaigta stuba, 10 obelių, vienas arklys ir visi įrankiai. Dvi mylios nuo miestuko.
Turim daugybę ir kitų ukų, biznį ir puikių namų ant pardavimo todėl, kad mes esame pirmutinė Lietuvių agentura Bostone ir jau nuo seniai užsiimame pardavinėjimu ukų, namų ir biznį.

ANTANAS IVAS,
110 Tremont Street, Room 508, BOSTON, MASS.

MOTINOS IR DUKTERS
Je i Jūs Nesijauciat, Kaip Reikiant: Silpnos, Nervuotos, Nuvargusios ir Nupuolusios, Pabandykite Šią Naują Gyduolę Nuga-Tone
Tukstančiai randa stebėtiną pagėbą i keletą dienų. Nuga-Tone sugrazina Naują gyvastj ir pajėgą del nusidėvėjusių nervų ir muskulų. Budavoja raudonajį kraują, stiprina ir palaiko nervus ir labai stebėtinai padidina jų ištermės galią. Suteikia gaivinantį miegą, gerą apetitą, puikų žlebėjimą, reguluoja vidurių veikimą, padidina entuziazmą ir ambiciją. Je i Jūs nesijauciat kaip reikiant, tai pats del savo labo turit išbandyti jį. Jis nieko del jusų nekainuos, je i Jūs nepagėbėtu. Jis yra malonus priimti ir Jūs tuojaus pradėsite jaustis geriau. Jeigu Jūsų gydytojas dar nėra jums užrašęs, nueik pas aptiekorių ir nusipirk bonketę Nuga-Tone. Neimk ikaito. Imk jo keletą dienų ir je i Jūs nesijaucit geriau ir neatrodysite geriau, nunešk atlikusių pakuokę dalyką pas aptiekorių ir jis sugrazins Jums pinigų. Išdirbėjai Nuga-Tone isako visiems aptiekoriams garantuoti jį ar sugrąžinti Jūsų pinigų, je i Jūs butumėt neužgančindinūs. Rekomenduojamas, garantuojamas ir parduodamas per vienus aptiekorius.

AMERICAN LINE WHITE STAR LINE
N. Y., Plymouth, Southampton, Cherbourg ir Hamburga; Regulariški išplaukimai. Puikūs, dideli, greitai laivai. Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.
RED STAR LINE
N. Y., Plymouth, Cherbourg ir Antwerp; Zeeland ir Gothland (3-čia klasa). N. Y., Plymouth ir Cherbourg; Belgeland ir Lapland. Uždaryti, privatiški kambariai. Geras maistas ir visoki smagumai. Kreipkitės prie vietinio agento arba PASSENGER DEPARTMENT, No. 1 Broadway, New York, N. Y.

NEW YORK BREMEN
I R I Š LIETUVOS VIA BREMEN Ant puikiausio ir didžiausio Vokietijos laivo COLUMBUS Tiktai aštuonias dienas ant vandens. Ne piliečiai gali pasivečiuot su savo giminėmis užrubežyje ir sugrįžti bėgyje dvylikos mėnesių į Amerika. Toki pasażieriai nebus priškaityti prie kvotos. Del informacijų kreipkitės prie vietinio agento, arba 32 Broadway, New York

NEW YORK HAMBURG
United American Lines (HARRIMAN LINE) Joint Service with HAMBURG AMERICAN LINE Tiesiausia Kelionė LIETUVON Savaitiniai išplaukimai ant mūsų puikiausių laivų. Garlaivai: „Resolute“, „Reliance“, „Albert Ballin“ ir „Deutschland“ veža I, II ir III klasių keliauninkus. „Cleveland“, „Hansa“, „Thuringia“ ir „Westphalia“ su atskiromis kajutomis ir III klasia. Smagi kelionė ir mandagus patarnavimas. United American Lines, 39 Broadway, New York, arba pas vietos agentus.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TEVYNEJE“.

LIETUVIS ADVOKATAS Thomas J. Cabelus
Kartu su Įžymiu Advokatu **H. P. Roche**
Perkelia savo ofisą į naują vietą: Room 311, National Bank Bldg., Main St. ir kamp. W. Main St. NEW BRITAIN, CONN.
Lietuviai kreipkitės prie savo tektiečio, kur galite atlikti savo reikalus savo kalboje.

CUNARD
Lietuviai, važiuojanti Lietuvon svečiuosna neilgesniam laikui kaip metams, galės grįžti Amerikon neatsivėlęgiant i kvotą. I LIETUVĄ trumpiausiu laiku, kas Seređa, trejais ekspreso laivais BERENGARIA AQUINTANIA MAURETANIA (per Cherbourg ar Southamptoną) IŠ LIETUVOS I AMERIKA Je i manote parsitraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykit dabar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jiems pagėbą ir duos patarimą. Visi trečios klasos keleiviai turi atskirus kambarius. Kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulkmenų klausit vietinio agento arba

CUNARD LINE,
25 Broadway, New York

ANTANAS IVAS,
110 Tremont Street, Room 508, BOSTON, MASS.

MOTINOS IR DUKTERS
Je i Jūs Nesijauciat, Kaip Reikiant: Silpnos, Nervuotos, Nuvargusios ir Nupuolusios, Pabandykite Šią Naują Gyduolę Nuga-Tone
Tukstančiai randa stebėtiną pagėbą i keletą dienų. Nuga-Tone sugrazina Naują gyvastj ir pajėgą del nusidėvėjusių nervų ir muskulų. Budavoja raudonajį kraują, stiprina ir palaiko nervus ir labai stebėtinai padidina jų ištermės galią. Suteikia gaivinantį miegą, gerą apetitą, puikų žlebėjimą, reguluoja vidurių veikimą, padidina entuziazmą ir ambiciją. Je i Jūs nesijauciat kaip reikiant, tai pats del savo labo turit išbandyti jį. Jis nieko del jusų nekainuos, je i Jūs nepagėbėtu. Jis yra malonus priimti ir Jūs tuojaus pradėsite jaustis geriau. Jeigu Jūsų gydytojas dar nėra jums užrašęs, nueik pas aptiekorių ir nusipirk bonketę Nuga-Tone. Neimk ikaito. Imk jo keletą dienų ir je i Jūs nesijaucit geriau ir neatrodysite geriau, nunešk atlikusių pakuokę dalyką pas aptiekorių ir jis sugrazins Jums pinigų. Išdirbėjai Nuga-Tone isako visiems aptiekoriams garantuoti jį ar sugrąžinti Jūsų pinigų, je i Jūs butumėt neužgančindinūs. Rekomenduojamas, garantuojamas ir parduodamas per vienus aptiekorius.

F. ŽIVATAS
Parduodu laivakortes geriausių garlaivių kompanijų i visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilus nuo ugnies ir atsakomybės nelaimėi atsitikus. Ofiso adresas: 1823 NO. MAIN AVE., SCRANTON, PA.

NEW YORK HAMBURG
United American Lines (HARRIMAN LINE) Joint Service with HAMBURG AMERICAN LINE Tiesiausia Kelionė LIETUVON Savaitiniai išplaukimai ant mūsų puikiausių laivų. Garlaivai: „Resolute“, „Reliance“, „Albert Ballin“ ir „Deutschland“ veža I, II ir III klasių keliauninkus. „Cleveland“, „Hansa“, „Thuringia“ ir „Westphalia“ su atskiromis kajutomis ir III klasia. Smagi kelionė ir mandagus patarnavimas. United American Lines, 39 Broadway, New York, arba pas vietos agentus.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TEVYNEJE“.

LIETUVIS ADVOKATAS Thomas J. Cabelus
Kartu su Įžymiu Advokatu **H. P. Roche**
Perkelia savo ofisą į naują vietą: Room 311, National Bank Bldg., Main St. ir kamp. W. Main St. NEW BRITAIN, CONN.
Lietuviai kreipkitės prie savo tektiečio, kur galite atlikti savo reikalus savo kalboje.

CUNARD
Lietuviai, važiuojanti Lietuvon svečiuosna neilgesniam laikui kaip metams, galės grįžti Amerikon neatsivėlęgiant i kvotą. I LIETUVĄ trumpiausiu laiku, kas Seređa, trejais ekspreso laivais BERENGARIA AQUINTANIA MAURETANIA (per Cherbourg ar Southamptoną) IŠ LIETUVOS I AMERIKA Je i manote parsitraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykit dabar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jiems pagėbą ir duos patarimą. Visi trečios klasos keleiviai turi atskirus kambarius. Kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulkmenų klausit vietinio agento arba

CUNARD LINE,
25 Broadway, New York

ANTANAS IVAS,
110 Tremont Street, Room 508, BOSTON, MASS.

MOTINOS IR DUKTERS
Je i Jūs Nesijauciat, Kaip Reikiant: Silpnos, Nervuotos, Nuvargusios ir Nupuolusios, Pabandykite Šią Naują Gyduolę Nuga-Tone
Tukstančiai randa stebėtiną pagėbą i keletą dienų. Nuga-Tone sugrazina Naują gyvastj ir pajėgą del nusidėvėjusių nervų ir muskulų. Budavoja raudonajį kraują, stiprina ir palaiko nervus ir labai stebėtinai padidina jų ištermės galią. Suteikia gaivinantį miegą, gerą apetitą, puikų žlebėjimą, reguluoja vidurių veikimą, padidina entuziazmą ir ambiciją. Je i Jūs nesijauciat kaip reikiant, tai pats del savo labo turit išbandyti jį. Jis nieko del jusų nekainuos, je i Jūs nepagėbėtu. Jis yra malonus priimti ir Jūs tuojaus pradėsite jaustis geriau. Jeigu Jūsų gydytojas dar nėra jums užrašęs, nueik pas aptiekorių ir nusipirk bonketę Nuga-Tone. Neimk ikaito. Imk jo keletą dienų ir je i Jūs nesijaucit geriau ir neatrodysite geriau, nunešk atlikusių pakuokę dalyką pas aptiekorių ir jis sugrazins Jums pinigų. Išdirbėjai Nuga-Tone isako visiems aptiekoriams garantuoti jį ar sugrąžinti Jūsų pinigų, je i Jūs butumėt neužgančindinūs. Rekomenduojamas, garantuojamas ir parduodamas per vienus aptiekorius.

F. ŽIVATAS
Parduodu laivakortes geriausių garlaivių kompanijų i visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilus nuo ugnies ir atsakomybės nelaimėi atsitikus. Ofiso adresas: 1823 NO. MAIN AVE., SCRANTON, PA.

NEW YORK HAMBURG
United American Lines (HARRIMAN LINE) Joint Service with HAMBURG AMERICAN LINE Tiesiausia Kelionė LIETUVON Savaitiniai išplaukimai ant mūsų puikiausių laivų. Garlaivai: „Resolute“, „Reliance“, „Albert Ballin“ ir „Deutschland“ veža I, II ir III klasių keliauninkus. „Cleveland“, „Hansa“, „Thuringia“ ir „Westphalia“ su atskiromis kajutomis ir III klasia. Smagi kelionė ir mandagus patarnavimas. United American Lines, 39 Broadway, New York, arba pas vietos agentus.

Vienas iš saugiausių ir geriausių Bankų Pittsburgh, Pa., tai yra ALL NATIONS DEPOSIT BANK. Priima pinigus ant padėdumo ir moka 4 nuosimūtį. Taipgi siunčia pinigus i visą pasaulį greitai ir saugiai. Minėto Banko užrubežinis skyrius P. V. Obicunas and Co. Parduoda laivakortes ant visokių linijų i Lietuvą ir iš Lietuvos ant greičiausių laivų. Kreipkitės pas mumi su laikais šiuo adresu: ALL NATIONS DEPOSIT BANK, 12-th and Carson Street, Pittsburgh, Pa.

BALTIJOS-AMERIKOSLINIJA
Specialiai Generalė Vidur-Vasarinė Ekskursija iš New Yorko tiesiai i **LIETUVĄ** per Klaipėdą, laivu **S. S. POLONIA LIEPOS 5-tą DIENĄ**
Garlaivis POLONIA yra žinomas lietuviams, kaip turintis visus kelionės smagumus, ką palidujia didelė daugybė laišų, gautų nuo mūsų pasażierių. **UŽREZERVOUKIT SAU VIETĄ IŠANKSTO.**
Baltic American Linija teikia ypatingą priežiūrą moterims ir vaikams ir, abeinau imant, kiekvienas pasażierius yra prižiuriamas kuogeriausiai ir patarnaujama kuomandagiausiai, dedant visas galimas pastangas, kad padarius kiekvienam kelionę kuomaloniausiai, kuommagiausiai. **DOMĖS:** Daugelis Amerikos lietuvių neatlankė savo gimtinės šalies per daugelį metų dėlėi tos priežasties, kad jie bijojo, kad gali buti neįleisti atgal i Ameriką, kuomet jie sugrįž. **DABAR TURITE TĄ PROGĄ.** Pasiremiant naujai išleistas įstatymais kiekvienas gali vykti atlinkyt savo senos tėvynės vieniems metams ar ilgesniam laikui. Leidimas sugrįžti atgal i Jungtinės Valstijas bus išduotas Amerikos Valdžios kiekvienam to norinčiam pasażieriui. Del visų tolimesnių informacijų ir laivakorčių reikalais kreipkitės prie vietinio agento, arba i **BALTIC AMERICAN LINE, 9 Broadway, New York City.**

Biznieriai Garsinkitės „TEVYNEJE“.

DYKAI
DYKAI ŠIOS VISOS NAUDINGOS DOVANOS IR NAMŲ REIKMENOS už Leibelius
Star ir Magnolia Pieno
Kiekvienai šeiminkei reikia pieno ir cukraus kasdien gaminant valgius ir kiekviena šeiminnė nori duoti savo šeimynai arba draugams dovanų Kalėdoms, kaip: žaislą, pypkę, laikrodėlį, brasetlą, guzikų, krepselį, ir tt. Gali buti jai reikia ekstra indų, puodų, stiklų ir kitų dalykelių paskaistinančių namus del Švenčių. Todėl pradėkite dabar tauptyti leibelius Kalėdoms. Tos, kurios perka mūsų rūšis Kondensuoto Pieno garsinamą čionai, gali gauti visas šitas brangias dovanas griežtai dykai tauptant leibelius mūsų blėšinių. **SPECIALIS PASIULYMAS.**
Je i išrašys šio apgarsinimo kuponą ir nuneši jį i arčiausią dovanų krautuvę, žemiau nurodytais antrašiais, arba prisiusi mums, tai gausi Paveiksluotą Dovanų Katalogą ir ypatingą dovanų kortą, kuri skaitys už 10 leibelų. Bus priimama tik viena tokia korta nuo vieno pirkėjo, duodancio 40 ar daugiau leibelų. Bile mūsų Dovanų Krautuvė apmoka šitą kortą su bile kitais leibeliais nuo šitų blėšinių. Je i Tamistos mieste nėra krautuvės apmokėjimui šitų leibelų ir Ypatingos Dovanų kortos, tai prisiusk juos i The Borden Company, 44 Hudson St., New York City kartu su numeriu dovanos i Paveikluoto Dovanų Katalogo ir mes ją prisiusime jums be iškačių. **PREMIJŲ KRAUTUVĖS:**
NEW YORK CITY, N. Y. 44 Hudson Street netoli Duane Street 434 West 42nd Street netoli Ninth Avenue 1427 Third Avenue netoli 80th Street 61 East 125th Street netoli Madison Avenue 578 Courtlandt Avenue netoli 150th Street
BROOKLYN, N. Y. 570 Atlantic Avenue netoli 4th Avenue 2 Sumner Avenue netoli Broadway LONG ISLAND CITY 44 Jackson Avenue netoli 4th Street JERSEY CITY, N. J. 350 Grove Street netoli Newark Avenue 584 Summit Avenue netoli Newark Avenue
Mes nuoširdžiai Jūs kviečiame atsilankyti bile kurioj mūsų krautuvė, su, ar be leibelų, peržiūrėti mūsų didelį ir gražų pasirinkimą visokių naudingų ir gražių daiktų, duodamų dykai už Jūsų leibelius. „Tauptykit Leibelius del Brangių Dovanų“
COUPON
Borden's Prem. Co. Inc., 44 Hudson St., N. Y. July 4, 1924
Šis kuponas turi būti pakeistas i 15 dienų nuo virš-paduosos datos ant Specialis Dovanų kortos
Vardas.....No. 12
Adresas.....(Lith.)